

Examenreglement 2025-2026

Veenendaal, september 2025

Aan de 3^e en 4^e klas leerlingen vmbo van Het Perron,

Hierbij ontvang je het algemene examenreglement schooljaar 2025/2026 voor alle VO-scholen binnen stichting COG; let op: deel 3 bevat specifieke bepalingen voor Het Perron.

Op het vmbo is het mogelijk onderdelen van het schoolexamen te spreiden over het derde en vierde leerjaar. Het Perron heeft voor die mogelijkheid gekozen. Ook worden in klas 3 landelijke examens voor het beroepsgerichte profielvak afgenomen.

Dat betekent dat in het derde leerjaar al onderdelen van het schoolexamen of landelijke examens worden afgenomen en leerlingen examenkandidaten zijn. Volgens artikel 2.60 van de Wet op het voortgezet onderwijs 2020 dient een school een examenreglement op te stellen en aan de inspectie en de kandidaten te verstrekken.

Elke examenkandidaat uit klas 3 ontvangt vóór 1 oktober een exemplaar van het zogenoemde Programma van Toetsing en Afsluiting (pta) en elke examenkandidaat uit klas 3 én 4 een examenreglement. Het pta en het examenreglement zijn beschikbaar via www.hetperron.nl.

In het pta staat per vak vermeld welke onderdelen van het examenprogramma op het schoolexamen worden getoetst. In dit examenreglement kun je lezen hoe het examen georganiseerd is en welke regelgeving de school hanteert. Het is verstandig het examenreglement en het pta goed door te lezen, zodat je op de hoogte bent van de gang van zaken, jouw rechten en de verplichtingen, waaraan je moet voldoen gedurende de examenperiode.

Voor vragen over de verschillende vakken, kun je terecht bij de desbetreffende docent. Voor algemene vragen bij de afdelingsleider of de directie van de school.

Veel succes toegewenst.

Namens de examencommissie en de docenten,

A. Diepeveen
directeur Het Perron

Bereikbaarheid examencommissie

Bezoekadres: Sportlaan 11-13
3905 AD Veenendaal

Postadres: Postbus 234
3900 AE Veenendaal

Inhoud

	Wettelijke grondslag	5
Deel I	Algemeen	6
	Artikel 1.1 Begripsbepalingen	6
	Artikel 1.2 Toelating tot het examen	8
	Artikel 1.3 Het eindexamen	8
	Artikel 1.4 Inhoud en indeling eindexamen	8
	Artikel 1.5 Onregelmatigheden	9
	Artikel 1.6 Geheimhouding	9
	<i>De examencommissie en de examensecretaris</i>	<i>10</i>
	Artikel 1.7 De examencommissie	10
	Artikel 1.8 De examensecretaris	11
	<i>Het examenprogramma</i>	<i>11</i>
	Artikel 1.9 Examenprogramma	11
	Artikel 1.10 Termijnen van het eindexamen	12
Deel II	Het schoolexamen	13
	Artikel 2.1 Schoolexamen algemeen	13
	Artikel 2.2 Programma van toetsing en afsluiting	13
	Artikel 2.3 Examendossier	14
	Artikel 2.4 Tijdstip afsluiting schoolexamen in bijzondere gevallen	14
	Artikel 2.5 Beoordeling schoolexamen	14
	Artikel 2.6 Beoordeling handelingsdelen, praktijkopdrachten	15
	Artikel 2.7 Mededeling behaalde cijfers en inzagerecht schoolexamenwerk	15
	Artikel 2.8 Te laat komen bij het schoolexamen	16
	Artikel 2.9 Verhinderings bij het schoolexamen	16
	Artikel 2.10 Inhalen en herkansen van het schoolexamen	16
	Artikel 2.11 Herexamen van schoolexamen zonder centraal examen	17
	Artikel 2.12 Verstrekking beoordeling schoolexamen en afsluiting	17
	Artikel 2.13 Regels en gang van zaken schoolexamen	18
Deel III	Het Perron - Regeling van het eindexamen	20
	<i>Schoolexamen regels [Het Perron]</i>	<i>20</i>
	Artikel 3.1 Profielwerkstuk (pws) vmbo-gl en vmbo-tl	20
	Artikel 3.2 Inhalen van het schoolexamen	20
	Artikel 3.3 Herkansen van het schoolexamen	21
	<i>Overige bepalingen [Het Perron]</i>	<i>21</i>
	Artikel 3.4 Doorlopende leerroute (DLR) en geïntegreerde leerroute (GLR)	21
	Artikel 3.5 Het centraal examen en schoolexamen in geval van afgewezen of niet bevorderd	22
Deel IV	Regeling van het centraal examen	23
	Artikel 4.1 Tijdvakken en het afnemen van het centraal examen	23
	Artikel 4.2 Centraal examen in eerder leerjaar	24
	Artikel 4.3 Opgave kandidaten centraal examen	24
	Artikel 4.4 Beoordeling centraal examen	24
	Artikel 4.5 Beoordeling praktisch gedeelte centraal examen vmbo	25
	Artikel 4.6 Vaststelling score en cijfer centraal examen	25
	Artikel 4.7 Onregelmatigheden, onvoorziene omstandigheden centraal examen	26
	Artikel 4.8 Verhinderings bij het centraal examen	26
	Artikel 4.9 Te laat komen bij het centraal examen	26
	Artikel 4.10 Regels en gang van zaken centraal examen	27
Deel V	Uitslag, herkansing en diplomering	29
	Artikel 5.1 Eindcijfer eindexamen	29
	Artikel 5.2 Vaststelling en uitslag eindexamen	29
	Artikel 5.3 Herkansing centraal examen	30
	Artikel 5.4 Diploma en cijferlijst	31
	Artikel 5.5 Judicium cum laude	31
	Artikel 5.6 Voorlopige cijferlijst	32
	Artikel 5.7 Certificaten vmbo	32

Deel VI	Overige bepalingen	33
Artikel 6.1	Ontheffing van het volgen van onderwijs in lichamelijke opvoeding.....	33
Artikel 6.2	Rekenen / wiskunde.....	33
Artikel 6.3	Toegestane hulpmiddelen.....	33
Artikel 6.4	Afname van examens met behulp van de computer.....	34
Artikel 6.5	Spreiding voltooiing eindexamen	34
Artikel 6.6	Afwijkende wijze van examineren / ondersteuningsbehoefte	35
Artikel 6.7	Maatwerk.....	36
Artikel 6.8	Bewaren centraal examenwerk en inzien examenwerk.....	37
Artikel 6.9	Bewaartermijn schoolexamenwerk	37
Artikel 6.10	Slotbepalingen.....	37
Deel VII	Bezwaar en beroep.....	38
Artikel 7.1	Bezwaar	38
Artikel 7.2	Commissie van beroep	39

Wettelijke grondslag

[Artikel 2.60, 2.60a, 2.60b en 2.60c Wet voortgezet onderwijs 2020]

1. Het eindexamen vo is geregeld in de Wet voortgezet onderwijs 2020 en het Uitvoeringsbesluit wet voortgezet onderwijs 2020. In artikel 2.60 van de Wet voortgezet onderwijs 2020 staat dat het examenreglement op voorstel van de examencommissie wordt vastgesteld door het bevoegd gezag en ter instemming wordt voorgelegd aan de medezeggenschapsraad.
2. De Wet voortgezet onderwijs 2020 schrijft ook een programma van toetsing en afsluiting, hierna te noemen pta, voor.
3. Het examenreglement bevat regels over de organisatie van het schoolexamen en het centraal examen, en de gang van zaken voor, tijdens en na het schoolexamen en het centraal examen.
4. Het examenreglement heeft een geldigheidsduur van een (1) jaar. Jaarlijks wordt het reglement geëvalueerd door de examencommissie.
5. Het examenreglement en de pta's worden vóór 1 oktober aan de kandidaten verstrekt en aan de inspectie toegezonden. Het reglement wordt uiterlijk 30 september geplaatst op de website van de school met daarin tenminste de vermelding van de regeling van het lopende cursusjaar. Kandidaten en hun ouder(s)/verzorger(s) ontvangen een e-mail met een link naar het examenreglement en de pta's.
6. In aanvulling op het reglement geldt te allen tijden de Wet voortgezet onderwijs 2020 en het Uitvoeringsbesluit wvo 2020.
7. Het examenreglement en het pta zijn in te zien via de websites van de scholen.

In dit eindexamenreglement wordt de mannelijke aanspreekvorm gehanteerd om de leesbaarheid te vergroten. Het eindexamenreglement is echter van toepassing op alle genderidentiteiten.

Dit eindexamenreglement treedt in werking op 1 augustus 2025 en wordt jaarlijks vóór 1 oktober opnieuw vastgesteld.

Dit examenreglement is op voorstel van de examencommissie vastgesteld door het College van bestuur op 1 juli 2025, instemming van de medezeggenschapsraad op 9 juli 2025.

Deel I Algemeen

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

[Artikel 1.1 Wet voortgezet onderwijs 2020]

Afdelingsleider	De afdelingsleider van een team binnen een school voor voortgezet onderwijs.
avo	Algemeen vormend onderwijs.
Bevoegd gezag	Het College van Bestuur van de stichting COG
Centraal examen (CE)	Toetsen aan het einde van de opleiding waarbij alle kandidaten in het land gelijke opgaven krijgen voorgelegd en alle kandidaten beoordeeld worden met dezelfde landelijk vastgestelde normen.
COG	Stichting Christelijke Onderwijs Groep Vallei & Gelderland-Midden, de overkoepelende stichting van de aangesloten scholen.
Cohort	De periode waarin een leerling met diens schoolexamens bezig is.
Commissie van beroep	De Commissie van Beroep zoals aangeduid in dit examenreglement.
CPE	Centraal praktisch examen voor de kunstvakken
CSPE	Centraal schriftelijk en praktisch examen voor de beroepsgerichte profielvakken in de vmbo leerwegen basisberoepsgericht, kaderberoepsbericht en gemengd.
CvTE	Het College voor toetsen en examens zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Wet College voor toetsen en examens, en belast is met centrale examen en staatsexamen taken.
Directeur	De directeur van een school voor voortgezet onderwijs.
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs. DUO is de uitvoeringsorganisatie van de Rijksoverheid voor het onderwijs.
Eindtermen	Eisen met betrekking tot het examenprogramma.
Eindexamen	Hiermee wordt zowel het schoolexamen als het centraal examen , in de vakken genoemd in de artikelen 3.1 t/m 3.7 van het Uitvoeringsbesluit wvo 2020, bedoeld.
Examencommissie	De examencommissie als bedoeld in de Wet voortgezet onderwijs 2020.
Examendossier	Omvat alle onderdelen, de behaalde resultaten en beoordelingen van het schoolexamen, zoals deze in de bovenbouw leerjaren inclusief het laatste leerjaar van de opleiding wordt opgebouwd. Het examendossier omvat ook de onderdelen, de behaalde resultaten en beoordelingen van die vakken die hetzij niet centraal worden geëxamineerd, hetzij in de bovenbouw vóór het examenjaar worden afgesloten.
Examenprogramma	Een per examenvak centraal vastgesteld overzicht van de examenstof. Het examenprogramma van een vak bevat eindtermen op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden en soms ook handelingsdoelen waaraan een leerling moet voldoen.
Examensecretaris	Het door de directeur aangewezen personeelslid dat belast is met de gedelegeerde verantwoordelijkheden van de administratie van het schoolexamen en het centraal examen op een school als bedoeld in de Wet voortgezet onderwijs 2020.
Examenstof	De aan de kandidaat te stellen eisen voor het examen.
Examinator	Degene die belast is met het afnemen van het examen.
Gecommitteerde / tweede corrector	Persoon die bij het centraal examen het werk van de kandidaten, nadat het is gecorrigeerd door de examiner, nogmaals corrigeert, waarna in overleg de eindscore wordt vastgesteld.

Havo-P	Een praktijkgericht havo vak waarin leerlingen praktische kennis en ervaring opdoen in verschillende onderdelen van de arbeidsmarkt of de samenleving.
Handelingsdeel	Een activiteit op basis van een programma dat een kandidaat moet uitvoeren, en daar geen cijfer maar een kwalificatie «voldoende» of «onvoldoende» voor krijgt.
Inspectie	De Inspectie van het Onderwijs als bedoeld in artikel 1 aanhef en onder a van de Wet op het onderwijstoezicht.
Kandidaat	Eenieder die door het bevoegd gezag tot het (deel)eindexamen wordt toegelaten.
Leerlingencoördinator	Een leerlingencoördinator heeft waar nodig contact met leerling, en onderhoudt intensief contact met onder andere de mentoren van de verschillende klassen, zorgteam, afdelingsleider etc.
Meerderjarig	Op de achttiende verjaardag wordt een persoon meerderjarig.
Minderjarig	Een persoon die nog geen 18 jaar oud is.
Minister	De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW).
Ouder(s)	Ouders, voogden of verzorgers van een leerling.
pgp	(het vak) Praktijkgericht programma.
pta	Programma van toetsing en afsluiting.
Schoolexamen (SE)	Het onderdeel van het eindexamen waar de toetsen door de school worden gemaakt en afgenomen, binnen de daarvoor geldende regels. Het schoolexamen kan bestaan uit toetsen, praktische opdrachten, handelingsdelen en het profielwerkstuk.
Toetsen	Alle door de kandidaat af te leggen onderdelen van het schoolexamen.
vmbo-b	Voortgezet middelbaar beroepsonderwijs basisberoepsgerichte leerweg.
vmbo-k	Voortgezet middelbaar beroepsonderwijs kaderberoepsgerichte leerweg
vmbo-gl	Voortgezet middelbaar beroepsonderwijs gemengde leerweg.
vmbo-tl	Voortgezet middelbaar beroepsonderwijs theoretische leerweg.
wvo 2020	Wet voortgezet onderwijs 2020.

Artikel 1.2 Toelating tot het examen

[Artikel 2.51 en 2.53, lid 2 Wet voortgezet onderwijs 2020]

1. Leerlingen van een school voor voortgezet onderwijs worden door het bevoegd gezag in de gelegenheid gesteld ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen.
2. Het eindexamen bestaat uit een schoolexamen en voor zover dat in het examenprogramma bepaald is, een centraal examen.
3. Voorwaarde voor deelname aan het centraal examen is het afgerond hebben van het schoolexamen; in geval van gespreid of versneld examen: het schoolexamen van betreffend vak.

Artikel 1.3 Het eindexamen

[Artikel 2.51, 2.51a, en 2.60d Wet voortgezet onderwijs 2020]

1. De directeur en de examinatoren van de school nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.
2. De directeur van de school wijst één of meer van de personeelsleden van de school aan tot examensecretaris van het eindexamen.
3. Het bevoegd gezag stelt per school een examencommissie in en benoemt de examencommissie leden.

Artikel 1.4 Inhoud en indeling eindexamen

[Artikel 2.53 en artikel 2.60a Wet voortgezet onderwijs 2020, artikelen 3.1 t/m 3.10 Uitvoeringsbesluit wvo 2020]]

1. De kandidaat kiest, aan het eind van leerjaar 2 (vmbo), leerjaar 3 (havo en vwo) in welke vakken hij eindexamen wil afleggen. Hierbij moet rekening worden gehouden met artikel 3.1 t/m 3.10 van het Uitvoeringsbesluit wvo 2020. Voor leerlingen geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden.
2. Het eindexamen bestaat voor elk vak uit een schoolexamen of een centraal examen, of uit beide.
3. Voor het schoolexamen vmbo-gl, vmbo-tl, havo en vwo maken de kandidaten ook een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, inclusief een presentatie, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het door de kandidaat gekozen profiel.
4. In het programma van toetsing en afsluiting (pta) zijn de vakken vermeld die verplicht onderdeel zijn van het eindexamen (school- en centraal examen) en vakken waaruit leerlingen een keuze kunnen en/of moeten te maken tijdens de opleiding.
5. Het schoolexamen vmbo-t, vmbo-g, havo en vwo kan ook een maatschappelijke stage omvatten.

In [Artikel 6.7 Maatwerk](#) staan de mogelijkheden voor onder anderen examen doen in vakken op een hoger niveau.

Artikel 1.5 Onregelmatigheden

[Artikel 2.61 lid 1, 2.63, 2.64 Wet voortgezet onderwijs 2020 en artikel 3.58 en 3.59 Uitvoeringsbesluit wvo 2020]

1. Als een kandidaat zich ten aanzien van een onderdeel van het schoolexamen of het centraal examen, of deeleindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid ¹ schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de directeur maatregelen nemen.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen,
 - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen,
 - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het al afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen,
 - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.
Als het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.
3. Alvorens een beslissing vanwege lid 1 wordt genomen, wordt de kandidaat gehoord. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan.
4. De directeur deelt de beslissing waarbij hij een maatregel neemt, met redenen omkleed, mee aan de kandidaat en aan diens ouder(s)/verzorger(s) als de kandidaat minderjarig is. De beslissing wordt zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk meegedeeld. In de schriftelijke mededeling wordt ook gewezen op het bepaalde in het zesde lid.
5. De directeur zendt de schriftelijke mededeling in afschrift aan de inspectie.
6. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur, ingevolge lid 1 en 2, in beroep gaan bij de commissie van beroep (zie [Deel VII Bezwaar en beroep](#)).

Artikel 1.6 Geheimhouding

Iedereen die betrokken is bij de uitvoering van dit examenreglement en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet al vanwege ambt, beroep of wettelijk voorschrift over die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan. Dit tenzij een wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit examenreglement de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

¹ Enkele voorbeelden van onregelmatigheden:

- a. zonder geldige reden niet deelnemen aan een zitting van een schoolexamentoets;
- b. het niet tijdig inleveren of afronden van een praktische opdracht of een handelingsdeel;
- c. fraude;
- d. gebruik maken van niet-toegestane hulpmiddelen, waaronder telefoons;
- e. niet-toegestane communicatie.

Artikel 1.7 De examencommissie

[Artikel 2.60d, 2.60e Wet voortgezet onderwijs 2020 en artikel 3.15, 3.33, 3.40 lid 3 en 3.46 lid 3 Uitvoeringsbesluit wvo 2020]

De examencommissie van een school voor voortgezet onderwijs is er voor het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering door toezicht te houden op de organisatie en het verloop van het schoolexamen.

De taken die de examencommissie in ieder geval heeft zijn:

- een voorstel doen voor een examenreglement;
- jaarlijks een voorstel doen voor een programma van toetsing en afsluiting;
- letten op het afsluitend karakter van het schoolexamen;
- het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om te komen tot een beoordeling van het schoolexamen;
- regels vaststellen over de uitvoering van de taken en bevoegdheden;
- jaarverslag maken m.b.t. bevindingen bij de borging van de kwaliteit van schoolexaminering;
- jaarlijkse evaluatie op de kwaliteit van de schoolexaminering en een advies opstellen voor het college van bestuur en de directeur over noodzakelijke en wenselijke verbeteringen.

De leden van de examencommissie worden benoemd door het bevoegd gezag. Bij de samenstelling van de examencommissie gelden de volgende wettelijke eisen:

- De examencommissie heeft een oneven aantal leden en ten minste drie leden.
- De volgende personen mogen geen lid zijn van de examencommissie:
 - leden van het College van Bestuur;
 - de directeur van de school;
 - leden van de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad;
 - leerlingen van de school of hun ouder(s)/verzorger(s).

Verder moet het bevoegd gezag er voor zorgen dat:

- bij de benoeming van de leden van de examencommissie de samenstelling zodanig is dat de examencommissie deskundig is op het gebied van:
 - de schoolsoort waar de examencommissie over gaat;
 - de wet- en regelgeving over examinering in het voortgezet onderwijs; en
 - de kwaliteit van examinering.
- de examencommissie onafhankelijk en deskundig kan functioneren;
- als er een nieuw lid in een examencommissie moet worden benoemd, de examencommissie vooraf om advies wordt gevraagd.

De samenstelling van de examencommissie is bij de examensecretaris in te zien.

Artikel 1.8 De examensecretaris

[Artikel 2.51a Wet voortgezet onderwijs 2020]

1. De directeur van de school voor voortgezet onderwijs wijst een of meer van de personeelsleden van de school aan tot examensecretaris van het eindexamen. Een examensecretaris is ook examensecretaris van de deeleindexamens.
2. De Wet voortgezet onderwijs 2020 noemt als expliciete taken van de examensecretaris de volgende:
 - Het ondersteunen van de directeur bij:
 - het organiseren en afnemen van het eindexamen;
 - de uitvoering van het examenreglement;
 - de uitvoering van het programma van toetsing en afsluiting; en
 - de verstrekking van een ondertekend overzicht van de onderdelen en beoordeling van de schoolexamens.
 - Het samen met de directeur:
 - tekenen van de overzichten en de eindbeoordeling van het schoolexamen;
 - vaststellen van de uitslag van het eindexamen;
 - tekenen van diploma's en cijferlijsten en vmbo certificaten.
3. Overige werkzaamheden van de examensecretaris zijn o.a.:
 - Contact onderhouden met instanties zoals het College voor Toetsen en Examens (CvTE), Centraal Instituut voor Toets Ontwikkeling (Cito).
 - De organisatie en toezicht op de resultaten en cijferadministratie in Magister.
 - De praktische kant van de organisatie en afname van de centrale examens.
 - Verzending, namens de directeur, van de schriftelijke centrale examens, voor de tweede correctie.

Het examenprogramma

Artikel 1.9 Examenprogramma

[Artikel 2.54 Wet voortgezet onderwijs 2020 en artikel 3.1 t/m 3.3 en 3.8 Uitvoeringsbesluit wvo 2020]

1. De Minister stelt, behalve voor door het bevoegd gezag vast te stellen vakken die onderdeel zijn van het eindexamen, voor elk van de schoolsoorten en leerwegen examenprogramma's vast, waarin zijn opgenomen:
 - a. een omschrijving van de examenstof voor ieder eindexamenvak, en
 - b. welk deel van de examenstof centraal zal worden geëxamineerd en over welke examenstof het schoolexamen zich uitstrekt.
2. Een examenprogramma wordt vastgesteld per vak of per groep van vakken.
3. Aan het eind van leerjaar 2 (alle vmbo richtingen) of leerjaar 3 (havo en vwo) kiezen de leerlingen een profiel. Door de kandidaten is daarmee gekozen in welke vakken zij eindexamen willen afleggen. Voor leerlingen geldt deze keuze voor zover de directeur hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het eindexamen in die vakken voor te bereiden.
4. Het eindexamen vmbo, havo en vwo omvat de vakken behorend bij:
 - Het gemeenschappelijk deel
 - Het profieldeel
 - Het beroepsgerichte deel (vmbo)
 - Het vrije deel

Artikel 1.10 Termijnen van het eindexamen

1. Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting
Jaarlijks ontvangen de leerlingen van vmbo 3 en vmbo 4, havo 4 en havo 5 en vwo 4 en vwo 5 en vwo 6 **uiterlijk 30 september** het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting.
2. Opgave kandidaten [ub vwo 2020, 3.18]
Vóór 15 oktober stuurt de directeur het aantal kandidaten per vak dat deel zal nemen aan het centraal examen, naar de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).
3. Profielwerkstuk
Met de activiteiten voor het profielwerkstuk wordt uiterlijk in het voor-examenjaar gestart. Het profielwerkstuk dient **uiterlijk vóór 1 april in het laatste examenjaar** afgerond te zijn. Uitleg over het profielwerkstuk is te vinden in het pta en de handleiding van het profielwerkstuk.
4. Praktische opdracht
Het inleveren van werk behorend bij een praktische opdracht is, **op of vóór de deadline**, verplicht. Hierbij is [Artikel 2.10 Inhalen en herkansen van het schoolexamen](#) van toepassing, herkansen is niet mogelijk.
5. Toetslaptop
Toestemming vragen voor gebruik van een zogenoemde toets laptop tijdens het schoolexamen dient **uiterlijk 2 weken vóór betreffende SE toets** plaats te vinden. Toestemming **voor gebruik tijdens het centraal examen dient vóór 1 april** plaats te vinden. Zie ook [Artikel 6.4 Afname van examens met behulp van de computer](#).
6. Informatieverstrekking ter voorbereiding schoolexamen
Tenminste **5 werkdagen vóór aanvang van elke toetsweek** ontvangen de kandidaten mededeling van:
 - a. de plaats waar de toetsen worden afgenomen
 - b. het tijdstip waarop de toetsen worden afgenomen
 - c. de duur van de toetsen.
 - d. de gang van zaken en de regelgeving bij de afname
 - e. een overzicht van de toegestane hulpmiddelen.
7. Start schoolexamen
Het schoolexamen begint voor een aantal vakken in het **vierde leerjaar (havo en vwo) of derde leerjaar (vmbo) van de opleiding** met de opbouw van het examendossier. In het pta wordt specifiek aangegeven welke schoolexamens in welk leerjaar beginnen.
8. Einde schoolexamen
Het schoolexamen wordt, **uiterlijk 10 werkdagen voor aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen afgesloten**.
 - Vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld, worden vóór de laatste inlevering van schoolexamen cijfers aan DUO, bij het afsluiten van het schoolexamen, afgerond.
 - Het in dit lid gestelde geldt ook als een kandidaat het centraal examen zal afleggen in het 2^e tijdvak, doordat hij niet in staat geweest is het schoolexamen, om een geldige reden, tijdig voor het centraal examen af te ronden.
9. Toelating tot het centraal examen
Uiterlijk 10 werkdagen vóór aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen dienen alle behaalde schoolexamen resultaten, inclusief het behaalde resultaat van het profielwerkstuk, aan de onderwijsinspectie gemeld te zijn. Als aan deze voorwaarde niet is voldaan is het niet mogelijk om toegelaten te worden tot het centraal examen, omdat er geen eindcijfer voor het schoolexamen van betreffende vak kan worden vastgesteld en doorgegeven aan de inspectie.
 - Als het centraal examen overeenkomstig artikel 2.56, vierde lid, van de Wet voortgezet onderwijs 2020 wordt afgesloten in het voorlaatste leerjaar of het daaraan voorafgaande leerjaar, wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.
10. Tweede tijdvak / afnamemoment
Vóór het begin van het tweede tijdvak worden een lijst met de kandidaten, de in het eerste tijdvak door die kandidaten behaalde cijfers, en ook een overzicht van het vak of de vakken waarin elke kandidaat examen zal afleggen, naar DUO gezonden.
11. Centraal schriftelijk examen door het College voor toetsen en examens
Als een kandidaat om een geldige reden, dit ter beoordeling van de examencommissie, is verhinderd het schoolexamen tijdig af te ronden zowel voor de eerste als voor de tweede tijdvak en hij het centraal schriftelijk examen zal afleggen ten overstaan van het College voor Toetsen en Examens, moet het schoolexamen **tenminste 4 weken vóór aanvang** van dit centraal schriftelijk examen zijn afgesloten.

Deel II Het schoolexamen

Artikel 2.1 Schoolexamen algemeen

1. Deelname aan het schoolexamen is verplicht.
2. Het schoolexamen per vak kan bestaan uit de volgende toetsen:
 - a. mondelinge toetsen
 - b. schriftelijke en digitale toetsen
 - c. praktische opdrachten
 - d. handelingsdelen
 - e. kijk- en luistertoetsen
3. Het schoolexamen wordt gehouden overeenkomstig het voor ieder vak geldend programma van toetsing en afsluiting. Zie [Artikel 12 Programma van toetsing en afsluiting](#).

Artikel 2.2 Programma van toetsing en afsluiting

[Artikel 2.60a, 2.60b, 2.60c Wet voortgezet onderwijs 2020]

1. Op voorstel van de examencommissie wordt door het bevoegd gezag, jaarlijks vóór 1 oktober, een programma van toetsing en afsluiting (pta) vastgesteld. In het pta staat in overeenstemming met artikel 2.60a t/m c van de wet voortgezet onderwijs 2020 de regeling van het schoolexamen beschreven.
2. Het pta bestaat uit twee delen, een algemeen en een specifiek deel.
 - a. In het algemeen deel staat onder anderen:
 - De tijdvakken waarbinnen de toetsen en de herkansingen van het schoolexamen plaatsvinden
 - De wijze waarop het schoolexamen eindcijfer wordt berekend
 - Toelichting vmbo beroepsgerichte vakken en de cijferberekening
 - Maatwerk
 - Loopbaanoriëntatie en begeleiding
 - b. In het specifiek deel staat per vak-ptat:
 - Welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen getoetst worden.
 - De samenhang tussen (verplichte) schoolexamenstof en de pta toetsen
 - of een exameneenheid tot verplichte SE examenstof behoort,
 - of een exameneenheid tot verplichte CE examenstof behoort, en ook in het SE wordt getoetst,
 - of de examenstof door de school is gekozen.
 - Het programma, gespecificeerd per onderdeel van dat vak.
 - De planning en tijdsduur van de toetsen.
 - De wijze waarop getoetst wordt inclusief praktische opdrachten, handelingsdelen en profielwerkstuk.
 - De wijze waarop elke onderdeel beoordeeld wordt, daaronder begrepen praktische opdrachten, handelingsdelen en profielwerkstuk indien van toepassing.
 - De weging (hoe zwaar het behaalde resultaat meetelt voor het SE eindcijfer) van de onderdelen van het schoolexamen.
 - Of een toets herkansbaar is.
3. Als de directeur hiervoor toestemming heeft gegeven, kunnen kandidaten:
 - in extra vakken examen afleggen;
 - in een (1) vak of twee (2) vakken vervroegd examen afleggen;
 - in een of meerdere vakken examen op een hoger niveau afleggen.Een toelichting is in [1.Artikel 6.7 Maatwerk](#) opgenomen.
4. Het vastgestelde examenreglement en pta worden jaarlijks voor 1 oktober toegestuurd aan de inspectie en beschikbaar gesteld aan de leerlingen in de examenjaren.
5. In bijzondere gevallen kan de directeur besluiten een in het pta vastgesteld onderdeel van het schoolexamen uit te stellen voor alle daarbij betrokken kandidaten.
6. Het bevoegd gezag kan het programma van toetsing en afsluiting na 1 oktober slechts wijzigen:
 - a. in het geval van een bijzonder onvoorziene omstandigheid die leidt tot praktische onuitvoerbaarheid van het programma van toetsing en afsluiting; of
 - b. ter verbetering van een kennelijke onjuistheid of kennelijke onvolledigheid in het programma van toetsing en afsluiting.De examencommissie wordt vooraf in de gelegenheid gesteld om te adviseren over een wijziging als bedoeld in dit lid.
Het bevoegd gezag kan bij de vaststelling van een wijziging van het programma van toetsing en afsluiting slechts afwijken van het advies van de examencommissie:
 - na overleg met de examencommissie;
 - instemming van de medezeggenschapsraad van de school; en
 - als het bevoegd gezag de afwijking schriftelijk heeft gemotiveerd.

Artikel 2.3 Examendossier

[Artikel 3.11 Uitvoeringsbesluit wvo 2020]

1. Het schoolexamen voor het vmbo, havo en vwo bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals door de school gedocumenteerd.
2. Het digitaal opgeslagen beheer van cijfers en beoordelingen is onder verantwoordelijkheid van de directie in handen van de leerlingenadministratie van de school.

Artikel 2.4 Tijdstip afsluiting schoolexamen in bijzondere gevallen

[Artikel 3.12 Uitvoeringsbesluit wvo 2020]

1. Het schoolexamen wordt uiterlijk 10 werkdagen voor aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen afgesloten.

In bijzondere gevallen

2. In geval van een afwijkend tijdstip centraal examen, in overeenstemming met artikel 3.17 (Afwijkend tijdstip centraal examen) van het Uitvoeringsbesluit wvo 2020 wordt het schoolexamen in het vak waarop dit schoolexamen betrekking heeft, afgesloten tien werkdagen voor de afname van het centraal examen in dat vak.
3. Als het centraal examen overeenkomstig artikel 2.56, vierde lid, van de Wet voortgezet onderwijs 2020 wordt afgesloten in het voorlaatste leerjaar of het daaraan voorafgaande leerjaar, wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.

Artikel 2.5 Beoordeling schoolexamen

[Artikel 3.13 en 3.14 Uitvoeringsbesluit wvo 2020]

1. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10 met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal (bijvoorbeeld 7,3).
2. In afwijking van het eerste lid wordt:
 - a. het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel beoordeeld met «goed», «voldoende» of «onvoldoende». De beoordeling van het vak lichamelijke opvoeding gaat uit van de prestaties van de leerling binnen zijn mogelijkheden, zoals blijkend uit het examendossier.
 - b. het profielwerkstuk in het vmbo beoordeeld met «goed», «voldoende» of «onvoldoende». Voor deze beoordeling is het nodig dat uit het examendossier blijkt dat het profielwerkstuk voldoende is afgerond. Het profielwerkstuk wordt in het vmbo beoordeeld door tenminste twee examinatoren.
 - c. een handelingsdeel (activiteiten op basis van een programma die de kandidaat uit moet voeren) met «voldoende» of «onvoldoende» beoordeeld. Handelingsdelen moeten per definitie 'voldaan' zijn, omdat zonder afgesloten handelingsdeel geen eindcijfer voor het schoolexamen kan worden vastgesteld.
3. Uit de beoordeling van alle SE toetsen in een vak leidt de examinerator het eindcijfer voor het schoolexamen af. Hiervoor worden de cijfers 1 t/m 10 en de daartussen liggende cijfers met één decimaal gebruikt. Het eindcijfer voor het schoolexamen is het gewogen gemiddelde van de beoordelingen, die voor de toetsen van het schoolexamen aan de kandidaat zijn gegeven. Dit gemiddelde wordt afgerond op 1 decimaal.
4. Als in een vak geen centraal examen wordt afgelegd, wordt het cijfer van het schoolexamen uitgedrukt in een cijfer van 1 tot en met 10, zonder decimaal. Het eindcijfer van vakken die uitsluitend met een schoolexamen worden afgesloten wordt, uitgezonderd het vak lichamelijke opvoeding en voor vmbo het vak ckv, in een heel getal uitgedrukt.
5. Een aantal schoolexamen cijfers wordt samengevoegd in een zogenoemd combinatiecijfer. Welke vakken dat zijn, en de berekening van het combinatiecijfer is in het pta opgenomen.
6. Als een toets door twee examinatoren wordt afgenomen, bepalen deze in onderling overleg het cijfer. Kunnen zij niet tot overeenstemming komen, dan wordt het verschil van mening aan de directeur voorgelegd.

Artikel 2.6 Beoordeling handelingsdelen, praktijkopdrachten

Handelingsdelen

1. Handelingsdelen zijn handelingsopdrachten waarbij de examinerator per kandidaat vaststelt of deze naar behoren zijn uitgevoerd. Als de opdracht naar behoren is uitgevoerd krijgt de kandidaat beoordeling «voldoende» of «goed». Als de opdracht niet met een «voldoende» of «goed» kan worden beoordeeld, zal de leerling verder aan de opdracht moeten werken totdat de opdracht met een «voldoende» kan worden beoordeeld. In voorkomende gevallen krijgt de leerling een vervangende opdracht.
2. Kandidaten die, met een geldige reden, een onderdeel van een handelingsdeel te laat afsluiten krijgen een tweede inleverdatum/afsluitdatum. Als er geen geldige reden is voor het te laat afsluiten van een onderdeel van een handelingsdeel, treedt [Artikel 1.5 Onregelmatigheden](#) in werking.
3. Als handelingsdelen aan het einde van het schooljaar niet op de laatste meldingsdatum op voldoende niveau zijn afgesloten, krijgt de kandidaat nog maximaal een week de tijd om aan deze handelingsdelen te werken om het handelingsdeel/-delen op voldoende niveau af te sluiten.
4. Wanneer in een voor-examenjaar op de overgangsvergadering blijkt dat een kandidaat zijn handelingsdeel of -delen nog niet in orde heeft, wordt dit beschouwd als onregelmatigheid en treedt [Artikel 1.5 Onregelmatigheden](#) in werking.
5. In het examenjaar geldt dezelfde regeling als in de voor-examenklassen: handelingsdelen en het vak lichamelijke opvoeding moeten op voldoende niveau zijn afgesloten. Als aan deze voorwaarde niet is voldaan is het niet mogelijk om toegelaten te worden tot het centraal examen, omdat er geen eindcijfer voor het schoolexamen van betreffende vak kan worden vastgesteld en doorgegeven aan de inspectie.

Praktische opdrachten

6. Bij de beoordeling van de praktische opdrachten wordt het geleverde product beoordeeld en is het mogelijk om ook het doorlopen van het proces bij de beoordeling te betrekken, mits dat in de opdracht is aangegeven.

Bij omvangrijke opdrachten kan de kandidaat gevraagd worden het proces te documenteren in een logboek. De beoordelingscriteria worden vooraf voor iedere opdracht aan de kandidaat bekend gemaakt.

7. Praktische opdrachten dienen op of voor de deadline te zijn ingeleverd. Als er geen geldige reden is voor het inleveren na de deadline, geldt een eventueel in de rubric opgenomen punten regel met betrekking tot te laat inleveren. Als dat niet het geval is treedt [Artikel 1.5 Onregelmatigheden](#) in werking.
Leerlingen die hun praktische opdracht, met een geldige reden, te laat inleveren, krijgen een tweede inleverdatum. Het missen van het tweede inlevermoment wordt beschouwd als onregelmatigheid, waarbij [Artikel 1.5 Onregelmatigheden](#) in werking treedt.

Artikel 2.7 Mededeling behaalde cijfers en inzagerecht schoolexamenwerk

1. Het cijfer van iedere toets en de cijfers die van belang zijn voor het bepalen van het eindcijfer en ook de beoordelingen worden door de examinerator zo spoedig mogelijk, maar binnen 10 werkdagen, doorgegeven aan de kandidaat via de invoering van cijfers c.q. beoordelingen in Magister. Als de examinerator door omstandigheden niet aan deze termijn kan voldoen, brengt hij de kandidaten hiervan op de hoogte.
2. Tijdens de in lid 1 bedoelde bekendmaking hebben de kandidaten het recht het door hen gemaakte schoolexamenwerk in te zien.
3. De examinerator is verantwoordelijk voor de juiste en tijdige invoering van zijn cijfers in Magister en draagt de eindverantwoordelijkheid voor het juiste cijfer.
4. Na elke periode kunnen de kandidaten hun behaalde cijfers in Magister inzien. Zij controleren de juistheid van de cijfers en geven eventuele onjuistheden bij de vakdocent aan.

Artikel 2.8 Te laat komen bij het schoolexamen

Alle bovenbouw leerlingen zijn verplicht de voor hen vastgestelde schoolexamen onderdelen te maken.

1. Het zonder geldige reden niet aanwezig of te laat aanwezig zijn bij een onderdeel van het schoolexamen geldt als onregelmatigheid waarbij [Artikel 1.5 Onregelmatigheden](#) in werking treedt.
2. Een kandidaat die te laat komt bij een schriftelijk schoolexamen levert zijn werk in op het reguliere tijdstip dat voor de andere kandidaten geldt en krijgt geen extra tijd. Er mag dus niet langer doorgewerkt worden, tenzij er sprake is van aantoonbare overmacht, ter beoordeling van de directeur.
3. Bij een luistertoets en bij een mondelinge toets wordt een kandidaat die te laat komt niet meer toegelaten na aanvang van die toets. [Artikel 1.5 Onregelmatigheden](#), treedt dan in werking.
4. In gevallen waarbij tijdig, vóór aanvang van het schoolexamen, melding wordt gedaan aan de examensecretaris over (mogelijk) te laat komen, beslist de examensecretaris in overleg met directeur / afdelingsleider over de verdere gang van zaken.

Artikel 2.9 Verhinderung bij het schoolexamen

1. Als een kandidaat door ziekte of een andere dringende reden, niet veroorzaakt door onachtzaamheid, onnauwkeurigheid of nalatigheid van de kandidaat of zijn ouder(s) / verzorger(s) niet kan deelnemen aan een onderdeel van het schoolexamen, stelt de kandidaat of diens ouder / verzorger de school zo vroeg mogelijk vóór aanvang van betreffende schoolexamen onderdeel in kennis van deze verhindering en de reden(en) daarvan.
2. Als melding van verhindering zoals bedoeld in lid 1 niet vóór aanvang van het schoolexamen onderdeel wordt gedaan, dient de kandidaat of diens ouder(s) / verzorger(s) binnen één werkdag bewijzen te leveren van de onmogelijkheid om vóór aanvang van het schoolexamen onderdeel bedoelde melding te doen. Zonder deze bewijzen wordt de afwezigheid van de kandidaat als onregelmatigheid gezien en treedt [Artikel 1.5 Onregelmatigheden](#), in werking.
3. Er kunnen bewijsstukken gevraagd worden. Als vast is komen te staan dat de kandidaat geen mogelijkheid had om een onderdeel van het schoolexamen op de vastgestelde plaats en tijd af te leggen, wordt aan de kandidaat de gelegenheid geboden om het betreffende schoolexamen onderdeel op een ander moment af te leggen. In deel III van dit examenreglement zijn per school de inhaal- en herkansingsmogelijkheden beschreven.
4. Als een kandidaat, zonder voorafgaande kennisgeving en toestemming, om andere redenen dan ziekte of aantoonbare overmacht zich onttrekt aan een deel van het examen, kan hem verdere deelneming aan het examen ontzegd worden (zie [Artikel 1.5 Onregelmatigheden](#)).
5. Het beroepen op informatie over (wijzigingen in de planning) schoolexamen of centraal examen niet afkomstig van de schoolleiding, leerlingencoördinator, examensecretaris, examencommissie of vakdocenten wordt niet geaccepteerd.
6. Voor het inleveren van een praktische opdracht, een handelingsdeel of profielwerkstuk geldt ook bovenstaande lid 1 t/m 5. Zie ook [Artikel 2.6 Beoordeling handelingsdelen, praktijkopdrachten](#), in dit examenreglement.

Artikel 2.10 Inhalen en herkansen van het schoolexamen

[Artikel 2.60 lid 1c Wet voortgezet onderwijs 2020, artikel 3.57 Uitvoeringsbesluit wvo 2020]

De school beschrijft inhaal- en herkansingsmogelijkheden van het schoolexamen, waarbij in ieder geval wordt voorzien in een inhaalbaarheid voor de examenkandidaat die door ziekte of vanwege een bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest aan een of meer toetsen van het schoolexamen deel te nemen

Artikel 2.11 Herexamen van schoolexamen zonder centraal examen

vmbo [Artikel 3.16 Uitvoeringsbesluit vwo 2020]

1. Een vmbo examenkandidaat kan het schoolexamen maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de vmbo leerwegen opnieuw afleggen, als de kandidaat voor dat vak een eindcijfer lager dan een afgeronde 6 heeft behaald.
2. De directeur kan bepalen dat een kandidaat voor een of meer andere vakken dan maatschappijleer het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen. Dit is mogelijk voor:
 - één beroepsgericht keuzevak, als een eindcijfer lager dan afgerond 4 is behaald, of als het combinatiecijfer lager dan een afgerond 6 is behaald.
 - één of meer onderdelen van het profielvak
 - het vak praktijkgericht programma (pgp)
3. Het herexamen omvat de gehele examenstof van het vak, tenzij door de directeur anders wordt besloten.
4. Het tijdstip van herexaminering van een schoolexamen wordt in overleg met de examinator bepaald.
5. Het hoogst behaalde cijfer voor een vak, behaald bij het schoolexamen of het herexamen, geldt als definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.

havo en vwo

In het pta staat of, en zo ja hoe er herexamen gedaan kan worden in vakken met uitsluitend een schoolexamen havo en vwo.

Artikel 2.12 Verstrekking beoordeling schoolexamen en afsluiting

[Artikel 2.55a Wet voortgezet onderwijs 2020 en artikel 3.15 Uitvoeringsbesluit vwo 2020]

1. Voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen verstrekt de directeur respectievelijk de examensecretaris schriftelijk aan de kandidaat:
 - a. een overzicht van behaalde resultaten van alle onderdelen in het examendossier,
 - b. een overzicht van de cijfers die de kandidaat heeft behaald voor het schoolexamen;
 - c. de eindbeoordeling voor de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld;
 - d. de eindbeoordeling van het profielwerkstuk.
2. Nadat de resultaten zijn vastgesteld tekenen de directeur en de examensecretaris het overzicht met cijfers en beoordelingen voor de verstrekking aan de kandidaat.
3. De verstrekking vindt plaats op een hiervoor ingeroosterd moment kort nadat alle schoolexamens inclusief eventuele herkansingen maximaal 10 kalenderdagen vóór de start van het centraal examen zijn afgerond en beoordeeld.
4. De examenkandidaat tekent voor ontvangst van het in het eerste lid genoemd overzicht.
5. Deze officiële afsluiting van het schoolexamen is een duidelijke markering dat het schoolexamen is afgesloten en de leerling het volledige (vak-)pta heeft doorlopen en aan alle onderdelen is voldaan. Hiermee kan de leerling overgaan tot het maken van het centraal examen.
6. Uiterlijk 10 werkdagen vóór aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen dienen alle behaalde schoolexamenresultaten van het eindexamen, aan de onderwijsinspectie gemeld te zijn. Als niet aan deze voorwaarde wordt voldaan, kan een kandidaat niet deelnemen aan het centraal examen.

Artikel 2.13 Regels en gang van zaken schoolexamen

Algemeen

1. De kandidaten maken het schriftelijke, digitale of praktische werk onder toezicht van door de directeur aangewezen docenten/surveillanten (toezichthouders).
2. Voor aanvang van schoolexamenonderdelen die op school worden afgerond, controleert de toezichthouder of elke kandidaat aanwezig is.
3. De kandidaat moet minstens 15 minuten voor de begintijd in het examenlokaal aanwezig zijn, zodat er voldoende tijd is om zijn plaats te zoeken, instructie te krijgen en zo nodig toegestane hulpmiddelen te controleren.
4. Een kandidaat die te laat komt, wordt tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets toegelaten. Wie minder dan 30 minuten te laat komt, wordt nog toegelaten maar moet het werk inleveren op de officiële eindtijd. Zie [Artikel 2.8 Te laat komen bij het schoolexamen](#).
5. Met betrekking tot absentie / verhindering bij het centraal examen is [Artikel 2.9](#) onverminderd van kracht.
6. Als een kandidaat zich bij het schriftelijk examen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt, is [Artikel 1.5 Onregelmatigheden](#), van dit examenreglement van toepassing.
7. Tassen, jassen, boeken, etuis, papieren, aantekeningen, telefoons, tablets, horloges waaronder smartwatches e.d. mogen niet naar het examenlokaal worden meegenomen of worden onder toezicht op een centrale plek bewaard.
8. Deelname aan een schoolexamenzitting betekent dat het werk zijn geldigheid in alle gevallen behoudt. Gemaakt is gemaakt.
9. Onmiddellijk na het uitdelen van schriftelijk examenwerk of het openen van het digitale examenwerk heerst er absolute stilte in het examenlokaal.
10. De kandidaat vermeldt minimaal zijn voornaam, achternaam, vak, datum en zijn klas op het examenwerk.

Hulpmiddelen

11. Het schriftelijk examenwerk wordt gemaakt op papier dat door de school verstrekt wordt. Ook het kladpapier wordt door de school verstrekt. Tijdens het examen mag uitsluitend op dit papier worden gewerkt.
12. Examenwerk dient gemaakt te worden met zwarte of blauwe pen. Potlood of uitgumbare pennen zijn niet toegestaan.
13. Het gebruik van correctievloeistof (Tipp-ex) of correctielint is niet toegestaan.
14. Het is de kandidaten verboden enig papier dat op het examen betrekking heeft op een andere plaats dan op de hun toegewezen tafel te leggen.
15. Uitsluitend de door de vakgroep van het betreffende vak voorgeschreven extra toegestane hulpmiddelen mogen gebruikt worden. De vakdocent brengt de kandidaat bij de voorbereiding op het examen hiervan op de hoogte.

Inleveren schoolexamenwerk

16. De kandidaat is verantwoordelijk voor het inleveren van zijn gehele werk inclusief de bijlagen bij een van de toezichthouders in het lokaal, en geeft het gemaakte werk persoonlijk aan de toezichthouder.
 - De toezichthouder controleert het werk op de bij punt 10 van dit artikel genoemde gegevens. De kandidaat verlaat het examenlokaal op het tijdstip dat voor alle kandidaten geldt.
 - De kandidaat is verantwoordelijk voor het afsluiten van een digitaal examen.Aan het eind van de zitting controleert de toezichthouder of alle kandidaten hun werk hebben ingeleverd.

Vervolg artikel Regels en gang van zaken schoolexamen

Einde zitting - regels met betrekking tot het verlaten van het examenlokaal

17. Gedurende de eerste 30 minuten van de schoolexamentijd is het een kandidaat niet toegestaan het examenlokaal te verlaten.
18. Zonder toestemming van de toezichthouder mag een kandidaat, gedurende een schoolexamentoets, het examenlokaal niet verlaten.
 - Een kandidaat die tijdens het schoolexamen onwel wordt, kan onder begeleiding de afnameruimte verlaten.
 - In overleg met de kandidaat en een afdelingsleider, of leerlingcoördinator of examensecretaris en de surveillant wordt beoordeeld of de kandidaat het werk kan hervatten.
 - Als het werk niet kan worden hervat kan de directeur beslissen dat het gemaakte werk ongeldig is.
 - Als het werk ongeldig is verklaard, mag de kandidaat, op een later te bepalen tijdstip, het schoolexamenwerk in overleg met vakdocent, leerlingcoördinator, examensecretaris en afdelingsleider, opnieuw maken.
 - Eenmaal gemaakt is gemaakt. Kandidaten dienen zich ervan bewust te zijn dat een melding achteraf, bijvoorbeeld dat zij zich toch niet helemaal fit voelden tijdens het maken van het schoolexamen, geen reden vormt om het gemaakte werk ongeldig te verklaren
 - De aan de kandidaten voorgelegde opgaven voor een toets van het schoolexamen blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets.
 - Een kandidaat die het gemaakte werk eerder dan het sluitingstijdstip inlevert, levert ook de opgaven in.
 - Een kandidaat die deelneemt aan een digitaal examen mag na afloop van het examen geen aantekeningen en/of andere informatie uit het examen digitaal opslaan of geschreven op papier meenemen uit het examenlokaal.
19. De kandidaten blijven zitten totdat een toezichthouder het sein geeft om op te staan en het examenlokaal te verlaten.

Deel III Het Perron - Regeling van het eindexamen

Schoolexamen regels [Het Perron]

Artikel 3.1 Profielwerkstuk (pws) vmbo-gl en vmbo-tl

[Artikel 3.4, 3.7, 3.14 Uitvoeringsbesluit wvo 2020, artikel 2.53 lid 3 Wet voorgezet onderwijs 2020]

Onderdeel van het examenprogramma is het samenstellen van een profielwerkstuk (pws). Het gaat om een werkstuk, met bijbehorende presentatie, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het door de leerling gekozen profiel.

1. Het profielwerkstuk vmbo gemengde leerweg en vmbo theoretische leerweg heeft betrekking op een thema uit het profiel waarin de leerling onderwijs volgt.
2. Studielast profielwerkstuk vmbo
De studielast voor het profielwerkstuk vmbo bedraagt minimaal 20 uur per persoon, en er wordt in principe gewerkt in groepen van twee leerlingen. Deze leerlingen hoeven niet dezelfde vakken te hebben en/of te koppelen aan het profielwerkstuk.
3. Beoordeling profielwerkstuk vmbo
 - Het profielwerkstuk behorend bij de theoretische leerweg en de gemengde leerweg wordt beoordeeld met «goed», «voldoende» of «onvoldoende».
 - De beoordeling van het profielwerkstuk in het vmbo vindt plaats op de grondslag van het voldoende voltooien van het profielwerkstuk, zoals blijkend uit het examendossier.
 - Het profielwerkstuk wordt in het vmbo beoordeeld door tenminste twee examinatoren.

Een nadere toelichting op het profielwerkstuk en het combinatiecijfer is in het pta opgenomen.

Artikel 3.2 Inhalen van het schoolexamen

[Artikel 2.60 lid 1c Wet voortgezet onderwijs 2020, artikel 3.57 Uitvoeringsbesluit wvo 2020]

Ook ingeplande mondelinge toetsen en deadlines van praktische opdrachten gelden als toetsmoment.

1. Elke kandidaat heeft de plicht om een gemiste toets of praktische opdracht dat beoordeeld wordt voor het schoolexamen zo spoedig mogelijk in te halen, mits hij een geldige reden had om afwezig te zijn bij het afnamemoment. Zie [Artikel 2.9 Verhinderings bij het schoolexamen](#).
2. Met inhalen wordt bedoeld dat de kandidaat een toets maakt die hij nog niet eerder heeft gemaakt.
3. Inhalen gebeurt als de kandidaat door ziekte of vanwege een bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest aan één of meer toetsen van het schoolexamen deel te nemen.
 - a. Er zijn vaste centrale geplande inhaalmomenten wanneer de kandidaten hun schoolexamens inhalen.
 - b. Als het bij a genoemde inhaalmoment niet lukt dan wordt door de kandidaat en docent een ander afnamemoment overeengekomen waarop de kandidaat de gemiste toets(en) maakt.
 - c. Het betreft hier dus nog steeds de eerste afname van de toets.
 - d. De geldige regels en afspraken in verband met een gemiste toets zijn weergegeven in [Artikel 2.9 Verhinderings bij het schoolexamen](#) en [Artikel 1.5 Onregelmatigheden](#).
 - e. Een herkansing zoals bepaald in [Artikel 3.3 Herkansingen van het schoolexamen](#) kan zodoende pas van toepassing zijn nadat de eerste afname van de betreffende toets is geweest. Een herkansing betreft in dat opzicht dus altijd een tweede afname.
4. Als een kandidaat zich te laat inschrijft of zonder geldige reden niet verschijnt op het bepaalde inhaaltijdstip, dan is er geen mogelijkheid meer tot inhalen van de betreffende toets. Dit wordt gezien als onregelmatigheid waarbij [Artikel 1.5 Onregelmatigheden](#) in werking treedt.
5. Praktische opdrachten dienen op of voor de deadline te zijn ingeleverd. Leerlingen die hun praktische opdracht te laat inleveren, krijgen een tweede inleverdatum. Het is hoe dan ook een vereiste dat de leerling de specifieke opdracht uitvoert. Het is immers een verplichting voor het schoolexamen. Als de leerling de opdracht op de tweede inleverdatum zonder geoorloofde reden niet afheeft laat de docent de opdracht evengoed wel inleveren (bijvoorbeeld aan het einde van de les). De leerling krijgt nog gelegenheid om na inleveren alsnog aanpassingen te doen en de opdracht later die dag of een ander afgesproken tijdstip een verbeterde en definitieve versie in te leveren. Doet de kandidaat dit niet dan wordt het eerste ingeleverde werk als definitief beschouwd en door de docent beoordeeld. Als de leerling ook het tweede inlevermoment zonder geoorloofde reden mist, wordt dit beschouwd als onregelmatigheid, waarbij [Artikel 1.5 Onregelmatigheden](#) van kracht wordt.

Artikel 3.3 Herkansen van het schoolexamen

[Artikel 2.60 lid 1c Wet voortgezet onderwijs 2020]

1. Een kandidaat heeft het recht om in de voor-examenjaren én het laatste examenjaar per vak één toets van het schoolexamen te herkansen. Dit kan ongeacht de hoogte van het eerst behaalde cijfer.
2. In het programma van toetsing en afsluiting (pta) is per vak aangegeven welke toetsen voor herkansing in aanmerking komen.
3. Herkansen vindt plaats in overleg met de betreffende docent, en in de daarvoor door de school aangemerkte herkansingsdagen. In geval van reglementaire absentie, [Artikel 2.9 Verhinderung bij het schoolexamen](#), en in bijzondere gevallen kan herkansing van een toets of een ander onderdeel van het schoolexamen door de afdelingsleider in samenspraak met de examensecretaris worden verleend.
4. In geval van herkansing van een schoolexamen onderdeel geldt het hoogst behaalde cijfer voor dat onderdeel.

Overige bepalingen [Het Perron]

Artikel 3.4 Doorlopende leerroute (DLR) en geïntegreerde leerroute (GLR)

1. In de bovenbouw (leerjaar 3 en 4) van het vmbo zijn bij voldoende aanmeldingen voor het mbo, twee leerroute varianten mogelijk: de doorlopende leerroute en de geïntegreerde leerroute. Welke route de leerling kiest is afhankelijk van zijn onderwijsresultaten en de potentie die hij heeft om een vmbo-diploma te kunnen behalen.
 - In de **doorlopende leerroute** behaalt de leerling zijn vmbo-b diploma volgens de wettelijke eisen die daaraan gesteld zijn, en stroomt vervolgens met vrijstellingen door naar een mbo opleiding.
Het vmbo-examen moet worden afgerond:
 - a. voordat het examen van de mbo niveau 2-opleiding is afgerond, en
 - b. uiterlijk in het derde leerjaar van de doorlopende leerroute.
 - De **geïntegreerde leerroute** is een route van vmbo-bb naar mbo niveau 2. Hierbij is het mogelijk om delen van of de gehele vmbo-examinering te laten vervallen, de leerling krijgt dan geen vmbo-diploma. In het onderwijsprogramma wordt wel alle vmbo lesstof behandeld.
2. Mogelijkheden bij niet-afronden
Als een leerling de doorlopende of geïntegreerde leerroute niet met succes afrondt, wordt gekeken naar alternatieve routes:
 - a. vmbo-diploma al behaald
Als de leerling zijn vmbo-diploma al heeft behaald, dan kan hij overstappen naar een reguliere mbo niveau 2-opleiding.
 - b. nog geen vmbo-diploma behaald
Een leerling die zijn vmbo diploma niet heeft behaald kan de mogelijkheid krijgen om deze alsnog te behalen of door te stromen naar een passende entreeopleiding. De beslissing hierover wordt genomen door de schooldirectie op basis van het behaalde niveau en de leeftijd van de leerling.

Artikel 3.5 Het centraal examen en schoolexamen in geval van afgewezen of niet bevorderd

1. Voor een kandidaat die **afgewezen** is geldt
 - a. Centraal examen (CE)
 - Een afgewezen kandidaat is wettelijk verplicht om in de vakken met een centraal examen opnieuw een centraal examen af te leggen.
 - Dit geldt niet voor kandidaten die de opleiding in een doorlopende of geïntegreerde leerroute voortzetten (zie [Artikel 3.4 Doorlopende leerroute \(DLR\) en geïntegreerde leerroute \(GLR\)](#)).
 - Als een kandidaat, al dan niet na een herkansing, definitief is afgewezen komen de behaalde resultaten van het centraal examen te vervallen. Als gewenst kan de leerling bij de school het verzoek indienen voor certificaten van een deel van de geëxamineerde vakken.
 - b. Centraal schriftelijk en praktijkexamen in leerjaar 3

[Artikel 5.3 Herkansing centraal examen](#) bepaalt, in overeenstemming met artikel 3.38 en 3.39 van het Uitvoeringsbesluit wvo 2020, dat een kandidaat in vmbo-bb en -kb het recht heeft om het CSPE één keer te herkansen. Dit staat los van een eventuele herkansing van het CSE. Deze herkansing kan in leerjaar 3 direct na afloop van de eerste afname waarbij er de mogelijkheid is voor het herkansen van één of meer of alle onderdelen van het CSPE. Als de inschatting voor verbetering op dat moment laag is, kan in overleg met de leerling besloten worden om de herkansing uit te stellen tot in leerjaar 4. De leerling doet dan een jaar later het hele examen over. Daarbij geldt de versie van het CSPE van dat examenjaar.

Een kandidaat in gl/tl maakt een keuze tussen herkansing van het CSE óf het CSPE. Meer informatie over de gang van zaken en cijferberekening van het CSPE na herkansing is in te zien via <https://www.examenblad.nl/2025/onderwerpen/centraal-schriftelijk-praktisch-examen-cspe> op www.examenblad.nl.

Als een kandidaat, al dan niet na een herkansing, definitief is afgewezen blijft het behaalde resultaat van het centraal praktijkexamen in leerjaar 3 staan. De kandidaat heeft immers het beroepsgerichte profielvak al in leerjaar 3 afgesloten. Het definitieve eindcijfer van het profielvak, te weten het gemiddelde van het SE-cijfer en het CE-cijfer, blijft ook staan.
 - c. Schoolexamen (SE)
 - Als de kandidaat niet slaagt voor het examen, komen de in het examenjaar behaalde schoolexamen resultaten te vervallen.
 - De kandidaat neemt in de examenklas opnieuw deel aan alle schoolexamentoetsen en schoolexamenopdrachten, uitgezonderd leerlingen die door persoonlijke omstandigheden en/of ondersteuningsbehoefte baat hebben bij verlichting/inperking van hoeveelheid werk. In die situatie wordt maatwerk geboden en op basis van geldige redenen door de directeur besloten dat de resultaten van bepaalde schoolexamens meegenomen mogen worden en de kandidaat hier dus niet opnieuw aan hoeft deel te nemen.
 - Het SE resultaat voor de afzonderlijke vakken wordt gevormd door de nieuw behaalde cijfers in het examenjaar en de eventueel in het voorexamenjaar behaalde SE resultaten.
2. Voor een kandidaat die **niet bevorderd** is van leerjaar 3 naar leerjaar 4 geldt
 - a. Schoolexamen

De resultaten van het schoolexamen behaald in het voorlaatste leerjaar, komen te vervallen als de kandidaat niet bevorderd wordt van het voorlaatste naar het laatste leerjaar, tenzij in voorkomende gevallen de examencommissie hierin anders beslist
 - b. Centraal praktijkexamen

De behaalde resultaten voor het centraal praktijkexamen in leerjaar 3 komen te vervallen.
3. Uitbesteding

Afgewezen **vmbo-t** kandidaten kunnen door de school worden uitbesteed (met overdracht van bekostiging) aan het volwassenonderwijs (vavo).

Deel IV Regeling van het centraal examen

Artikel 4.1 Tijdvakken en het afnemen van het centraal examen

[Artikel 2.56 Wet voortgezet onderwijs 2020]

1. Voordat een kandidaat tot het centraal examen kan worden toegelaten, dient het schoolexamen afgesloten te zijn.
2. Het centraal examen wordt afgenomen in overeenstemming met het bepaalde in hoofdstuk 3 van het Uitvoeringsbesluit wet voortgezet onderwijs 2020.
3. Voor de meeste vakken wordt het centraal examen in het laatste examenjaar afgenomen. Het is echter mogelijk dit examen in het voorlaatste examenjaar af te nemen. Het centraal examen van de vmbo beroepsgerichte profielvakken is hier een voorbeeld van, en zogenoemde versnellers (zie [Artikel 4.2 Centraal examen in eerder leerjaar](#)).
4. In afwijking van lid 1 van dit artikel kan de directeur een kandidaat die vanwege ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid, het schoolexamen in één of meer vakken niet heeft kunnen afsluiten vóór aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak of in die vakken af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak of in die vakken, maar na de aanvang van het eerste tijdvak. De kandidaat wordt uitsluitend voor dat vak of die vakken verwezen naar het tweede en eventueel het derde tijdvak.
5. Het centraal examen voor vmbo basisberoepsgericht en -kaderberoepsbericht bestaat uit:
 - cse: flexibel digitaal examen voor de leerwegen basisberoepsgericht (bbl) en kaderberoepsgericht (kbl). Dit betekent dat binnen de landelijk vastgestelde periode van maart/april-juni, de afname-, inhaal- en herkansingsmomenten door de directeur van de school worden bepaald. Hiervoor wordt door de school een rooster opgesteld.
 - cspe: centraal schriftelijk en praktisch examen voor de leerwegen bbl, kbl en gl.
6. Het centraal examen van de opleidingen vmbo-gl, vmbo-tl, havo en vwo wordt afgenomen volgens de landelijk vastgestelde data.
7. Het centraal examen in het laatste leerjaar van de opleiding kent drie tijdvakken: het eerste, het tweede en het derde tijdvak.²
De data van de tijdvak perioden zijn in te zien op www.examenblad.nl en mijneindexamen.nl.
8. Leerlingen die tijdens het eerste tijdvak ziek zijn, kunnen een deel van of het volledige centraal examen afleggen in het tweede tijdvak. Daarnaast is het mogelijk om in het tweede tijdvak examens te herkansen.
9. Tenminste 10 werkdagen vóór aanvang van het centraal examen ontvangen de kandidaten het rooster van het centraal examen. In dit rooster staat in elk geval vermeld:
 - a. de plaats waar de examens van het centraal examen worden afgenomen
 - b. het tijdstip waarop de examens worden afgenomen
 - c. de duur van de examensDit rooster is bindend. Bij verhindering treedt [Artikel 4.8 Verhindering bij het centraal examen](#) in werking.

² Onder voorbehoud van wijzigingen door het College voor toetsen en examens via www.examenblad.nl

Artikel 4.2 Centraal examen in eerder leerjaar

[Artikel 2.56 lid 4 Wet voortgezet onderwijs 2020, artikel 3.36 Uitvoeringsbesluit wvo 2020]

1. In afwijking van [Artikel 4.1 Tijdvakken en het afnemen van](#) het centraal examen kan de directeur een kandidaat uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één (1) vak of maximaal 2 vakken van het eindexamen.
2. Bij toepassing van het eerste lid wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.
3. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de directeur deze schriftelijk aan de kandidaat bekend, onder mededeling van het in [1.Artikel 5.3 Herkansing centraal examen](#) bepaalde.
De uitslag is de definitieve uitslag als [1.Artikel 5.3 lid 1](#) geen toepassing vindt.
4. Als de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

Artikel 4.3 Opgave kandidaten centraal examen

[Artikel 3.18 Uitvoeringsbesluit wvo 2020]

1. De directeur deelt vóór 15 oktober aan de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) mee, hoeveel kandidaten in elk vak aan het centraal examen zullen deelnemen.
2. Uiterlijk tien kalenderdagen voor het begin van het eerste tijdvak van het centraal examen wordt door de school aan DUO een lijst gestuurd waarop voor iedere kandidaat vermeld:
 - a. de vakken waarin de kandidaat examen zal afleggen, en
 - b. de cijfers die de kandidaat voor het schoolexamen heeft behaald. Zie ook [Artikel 2.12 Verstrekking beoordeling schoolexamen en afsluiting](#).
3. Voor het begin van het tweede tijdvak wordt naar DUO het volgende gezonden:
 - a. een lijst met de kandidaten,
 - b. de in het eerste tijdvak door die kandidaten behaalde cijfers, en
 - c. een overzicht van het vak of de vakken waarin elk van die kandidaten examen zal afleggen.

Artikel 4.4 Beoordeling centraal examen

[Artikel 3.21, 3.24 Uitvoeringsbesluit wvo 2020]

1. De examensecretaris verstrekt, in opdracht van de directeur, het gemaakte werk van het centraal examen, een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen aan de examinerator in het desbetreffende vak. De examinerator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de beoordelingsnormen, zoals vastgelegd in de Wet College voor toetsen en examens, toe. De examinerator drukt zijn beoordeling uit in de score, zoals bedoeld in de Wet College voor toetsen en examens. De examinerator zendt de score en het beoordeelde werk aan de examensecretaris.
2. De examensecretaris draagt er in opdracht van de directeur zorg voor dat de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het eerste lid, toekomen aan de betrokken gecommiteerde (tweede corrector).
3. De tweede corrector beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de in lid 1 genoemde beoordelingsnormen toe. De tweede corrector drukt zijn beoordeling uit in de score, zoals bedoeld in lid 1 van dit artikel. Bij het door hem gecorrigeerde werk voegt de tweede corrector de verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring is mede ondertekend door het bevoegd gezag van de school van de tweede corrector.
4. Bij digitale examinering worden de handelingen, bedoeld in het eerste en tweede lid, digitaal verricht, uitgezonderd de handelingen die betrekking hebben op het proces-verbaal.
5. Bij ministeriële regeling kunnen nadere voorschriften worden gegeven voor de toepassing van het eerste tot en met vierde lid.

Artikel 4.5 Beoordeling praktisch gedeelte centraal examen vmbo

[Artikel 3.26, 3.27 Uitvoeringsbesluit wvo 2020, artikel 2.51, lid 4 Wet voortgezet onderwijs 2020]

1. De directeur draagt er zorg voor dat bij het maken van het cspe van een eindexamen vmbo, een examinerator in het desbetreffende vak of programma aanwezig is.
 - a. De examinerator beoordeelt de prestaties tijdens het maken van de opgaven en legt zijn bevindingen van de verrichtingen van de kandidaat schriftelijk vast, volgens daartoe door het CvTE gegeven richtlijnen.
 - b. De examinerator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en gebruikt de beoordelingsnormen en score zoals voorgeschreven door het CvTe.
 - c. De examinerator zendt de score en voor zover mogelijk het beoordeelde werk aan de directeur.
 - d. Bij digitale examinering worden de handelingen, bedoeld in het eerste en tweede lid, digitaal verricht, uitgezonderd de handelingen die betrekking hebben op het proces-verbaal.
2. Voor het cspe vmbo vindt de beoordeling ook plaats door een tweede examinerator.
 - a. De tweede examinerator kan een collega van hetzelfde vakgebied of een examinerator van de school zijn.
 - b. De tweede examinerator beoordeelt het resultaat van de opgaven, en ook de verrichtingen van de kandidaat zoals blijkt uit de in het eerste lid bedoelde schriftelijke vastlegging daarvan.
 - c. De directeur overhandigt de tweede examinerator daartoe een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal, en ook de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het eerste lid.
 - d. Bij digitale examinering worden de handelingen, bedoeld in het eerste en tweede lid, digitaal verricht, uitgezonderd de handelingen die betrekking hebben op het proces-verbaal.

Artikel 4.6 Vaststelling score en cijfer centraal examen

[Artikel 3.25 Uitvoeringsbesluit wvo 2020]

1. De examinerator en de gecommiteerde (tweede corrector) stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast.
 - a. Als de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
 - b. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator.
 - c. Als het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie.
 - d. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen.
 - e. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.
2. Bij het centraal praktisch examen (cpe) is er een door de school aangewezen gecommiteerde die de resultaten mede beoordeeld conform het gestelde in het eerste lid.
3. De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast op grond van de score, bedoeld in het eerste lid, en met inachtneming van de op de uitslagdatum door het College voor Examens bekend te maken normering. Daarbij wordt gebruik gemaakt van een cijferschaal van 1 tot en met 10 afgerond op 1 decimaal (bijvoorbeeld 7,3).

Artikel 4.7 Onregelmatigheden, onvoorziene omstandigheden centraal examen

[Artikel 2.61 lid 2, 3, 4 Wet voortgezet onderwijs 2020]

1. Als een examenkandidaat zich bij een onderdeel van het eindexamen of bij een aanspraak op ontheffing aan een onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, of zonder geldige reden afwezig is op het eindexamen, kan de directeur in overeenstemming met [Artikel 1.5 Onregelmatigheden](#) maatregelen nemen.
2. Als het centraal examen naar het oordeel van de inspectie niet op regelmatige wijze heeft plaatsgevonden, kan de inspecteur besluiten dat het geheel of gedeeltelijk door een of meer kandidaten opnieuw moet worden afgelegd.
3. De inspectie verzoekt het College voor toetsen en examens nieuwe opgaven vast te stellen en te bepalen op welke wijze en door wie het examen zal worden afgenomen.
4. Als door onvoorziene omstandigheden het centraal examen in één of meer vakken aan één of meer scholen niet op de voorgeschreven wijze kan worden afgenomen, beslist de minister van onderwijs hoe er dan moet worden gehandeld.

Artikel 4.8 Verhinderung bij het centraal examen

[Artikel 3.29, 3.30 Uitvoeringsbesluit wvo 2020]

1. Als een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, is verhinderd bij één of meer examens in het eerste tijdvak van het centraal examen aanwezig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen voor maximaal twee examens per dag alsnog af te ronden.
2. Als een kandidaat in het tweede tijdvak ook om een geldige reden verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan afronden, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van het CvTE zijn eindexamen af te ronden.
3. Als een kandidaat gebruik wil maken van de gelegenheid, bedoeld in lid 2, meldt hij dit zo spoedig mogelijk aan de directeur. In dat geval deelt de directeur voorafgaand aan het tweede of het derde tijdvak aan het CvTE mee welke kandidaten het centraal examen in dit tijdvak ten overstaan van het CvTE zullen afleggen en in welke vakken en welke cijfers de kandidaat voor het schoolexamen en het eventueel al afgelegd gedeelte van het centraal examen heeft behaald. Ook deelt de directeur aan het CvTE mee of de kandidaat gebruik maakt van een afwijkende wijze van examineren op grond van [Artikel 6.6 Afwijkende wijze van examineren / ondersteuningsbehoefte, lid 3](#).
4. Na afloop van het derde tijdvak deelt het CvTE het door de kandidaat behaalde cijfer voor het centraal examen aan de directeur mee.

Artikel 4.9 Te laat komen bij het centraal examen

[Artikel 3.20 lid 4 Uitvoeringsbesluit wvo 2020]

1. Een examenkandidaat wordt tot uiterlijk een half uur na de start van een examenzitting tot het examen toegelaten. De eindtijd blijft gelijk, tenzij nog tijdens de zitting in overleg tussen examensecretaris en de inspectie anders wordt besloten.
2. Een examenkandidaat die meer dan 30 minuten na de start van een examenzitting te laat komt, mag niet meer tot het examen toegelaten worden. De examensecretaris beslist of er sprake is van te laat komen/verhinderung met geldige reden. De kandidaat en in geval van een minderjarige kandidaat diens ouder(s)/verzorger(s), wordt/worden schriftelijk geïnformeerd over de consequenties van het te laat komen.

Artikel 4.10 Regels en gang van zaken centraal examen

[Artikel 3.19, 3.20 Uitvoeringsbesluit wvo 2020]

Algemeen

1. De directeur zorgt er voor, dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de start van de toets waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd.
2. Voor de start van elk examen controleert de toezichthouder of elke kandidaat aanwezig is.
3. De kandidaten maken het schriftelijke, digitale of praktische werk onder toezicht van door de directeur aangewezen docenten/surveillanten (toezichthouders). De directeur van de school draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het centraal examen wordt uitgeoefend.
4. De kandidaat moet minstens 15 minuten voor de begintijd in het examenlokaal aanwezig zijn, zodat er voldoende tijd is om zijn plaats te zoeken, instructie te krijgen en zo nodig toegestane hulpmiddelen te controleren.
5. Tassen, jassen, boeken, etuis, papieren, aantekeningen, telefoons, tablets, horloges waaronder smartwatches e.d. mogen niet naar het examenlokaal worden meegenomen.
6. Een kandidaat die te laat komt, wordt tot uiterlijk een half uur na de start van een toets tot die toets toegelaten. De kandidaat die minder dan 30 minuten te laat komt, wordt nog toegelaten maar moet het examenwerk op de officiële eindtijd inleveren. Er mag dus niet langer doorgewerkt worden. Zie het [Artikel 4.9 Te laat komen bij het centraal examen](#).
7. In geval van verhindering bij het centraal examen geldt het [Artikel 4.8 Verhindering bij het centraal examen](#).
8. Als een kandidaat zich bij het schriftelijk examen aan een onregelmatigheid schuldig maakt, is [Artikel 1.5](#) van dit examenreglement van toepassing.
9. Het is de kandidaat verboden om papier dat op het examen betrekking heeft op een andere plaats dan op de aan hem toegewezen tafel te leggen.
10. Deelname aan een examenzitting betekent dat het werk zijn geldigheid in alle gevallen behoudt. Gemaakt is gemaakt.

Hulpmiddelen

11. Het schriftelijk examenwerk wordt gemaakt op papier, gewaarmerkt en verstrekt door de school. Ook het kladpapier wordt door de school gewaarmerkt en verstrekt. Tijdens het examen mag alleen op dit papier worden gewerkt.
12. Examenwerk dient gemaakt te worden met een zwarte of blauwe pen. Potlood of uitgumbare pennen zijn niet toegestaan.
13. Het gebruik van correctievloeistof (Tipp-ex) of correctielint is niet toegestaan.
14. Alleen de door het CvTE toegestane hulpmiddelen mogen gebruikt worden. Informatie over hulpmiddelen centrale examens is te vinden op www.examenblad.nl.

Procedure tijdens afname van een centraal examen

15. Kort voor of bij aanvang van het centraal examen worden de op het/de pakket(ten) bevindende en daarvoor aangewezen gegevens door de directeur of door hem aangewezen persoon opgelezen.
16. De directeur of de door hem aangewezen persoon opent na het oplezen van de in lid 15 bedoelde gegevens, het/de pakket(ten) in het bijzijn van de kandidaten.
17. Voor het cspe (centraal schriftelijk en praktisch examen vmbo-basisberoepsgericht, -gemengde leerweg en -kaderberoepsgericht) gelden per profiel nog aanvullende organisatiepunten. Deze worden vóór afname met de kandidaten doorgenomen.
18. Na het openen van de/het pakket(ten) met opgaven wordt geen enkele mededeling over het werk aan de kandidaten gedaan, tenzij mededelingen door het CvTE aan de school zijn verstrekt.
19. Onmiddellijk na het openen van de/het pakket(ten), worden de opgaven uitgedeeld en heerst er absolute stilte in het examenlokaal.

Vervolg artikel Regels en gang van zaken centraal examen

Procedure tijdens afname van een centraal examen - vervolg

20. De kandidaat vermeldt zijn examennummer, zijn naam en zijn klas op elk antwoordblad, en zorgt er voor dat alle pagina's zijn genummerd. Als gewenst toont de kandidaat zijn schoolpas ter controle aan de toezichthouder.
21. De toezichthouders maken over het verloop van het examen een proces-verbaal op. In dat proces-verbaal wordt tenminste opgenomen:
 - a. plaats en tijd van afname van het examen;
 - b. namen van de toezichthouders en van degene die het pakket met opgaven geopend heeft;
 - c. het geëxamineerde vak;
 - d. de namen van de deelnemende kandidaten;
 - e. welke kandidaten afwezig zijn;
 - f. het tijdstip van binnenkomen als een kandidaat te laat is;
 - g. het tijdstip van vertrek van de kandidaten;
 - h. de naam van de kandidaat die van een afwijkende wijze van examineren ([Artikel 6.6 Afwijkende wijze van examineren / ondersteuningsbehoefte](#) van dit examenreglement) gebruik maakt.Het proces-verbaal wordt ondertekend door de aanwezige toezichthouders en degene die het pakket met opgaven opende. De toezichthouders leveren het proces-verbaal samen met het gemaakte examenwerk in bij de directeur.

Inleveren examenwerk

22. De kandidaat is verantwoordelijk voor het inleveren van zijn gehele examenwerk inclusief de bijlagen bij een van de toezichthouders in het lokaal, en geeft het gemaakte werk persoonlijk aan de toezichthouder.
 - De toezichthouder controleert het centraal examenwerk op naam en examennummer.
 - De kandidaat is verantwoordelijk voor het afsluiten van een digitaal examen.
23. Aan het eind van de zitting controleert één van de toezichthouders of alle kandidaten hun werk hebben ingeleverd.

Einde zitting - regels met betrekking tot het verlaten van het examenlokaal

24. Gedurende in ieder geval de eerste 30 minuten van de examentijd is het een kandidaat niet toegestaan het lokaal te verlaten.
25. Zonder toestemming van een toezichthouder mag een kandidaat het examenlokaal niet verlaten.
 - Een kandidaat die tijdens het examen onwel wordt, kan onder begeleiding de examenzaal verlaten.
 - In overleg met de kandidaat en de directeur of leerlingcoördinator of de examensecretaris, beoordeelt de toezichthouder of de kandidaat het werk kan hervatten.
 - Als het werk niet kan worden hervat kan de inspectie van het onderwijs beslissen dat het gemaakte werk ongeldig is.
 - Als het examenwerk ongeldig is verklaard mag de kandidaat in het tweede tijdvak opnieuw examen doen.
 - Eenmaal gemaakt is gemaakt. Kandidaten dienen zich ervan bewust te zijn dat een melding achteraf, bijvoorbeeld dat zij zich toch niet helemaal fit voelden tijdens het maken van het examen, geen reden vormt om het gemaakte werk ongeldig te verklaren op basis van de Wet voortgezet onderwijs 2020 artikel 2.61, lid 2 ([Artikel 4.7 Onregelmatigheden, onvoorziene omstandigheden centraal examen](#) in dit examenreglement).
26. De aan de kandidaten voorgelegde opgaven voor een toets van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets.
 - Een kandidaat die het gemaakte werk eerder dan het sluitingstijdstip inlevert, levert ook de opgaven in.
 - De opgaven van het cpe mogen pas na afloop van de gehele examenperiode, in september, door de kandidaten worden meegenomen.
 - Een kandidaat die deelneemt aan een digitaal examen mag na afloop van het examen geen papier en/of aantekeningen of andere informatie uit het examen meenemen uit het examenlokaal.
27. De kandidaten blijven zitten totdat een toezichthouder het sein geeft om op te staan en het examenlokaal te verlaten.

Deel V Uitslag, herkansing en diplomering

Artikel 5.1 Eindcijfer eindexamen

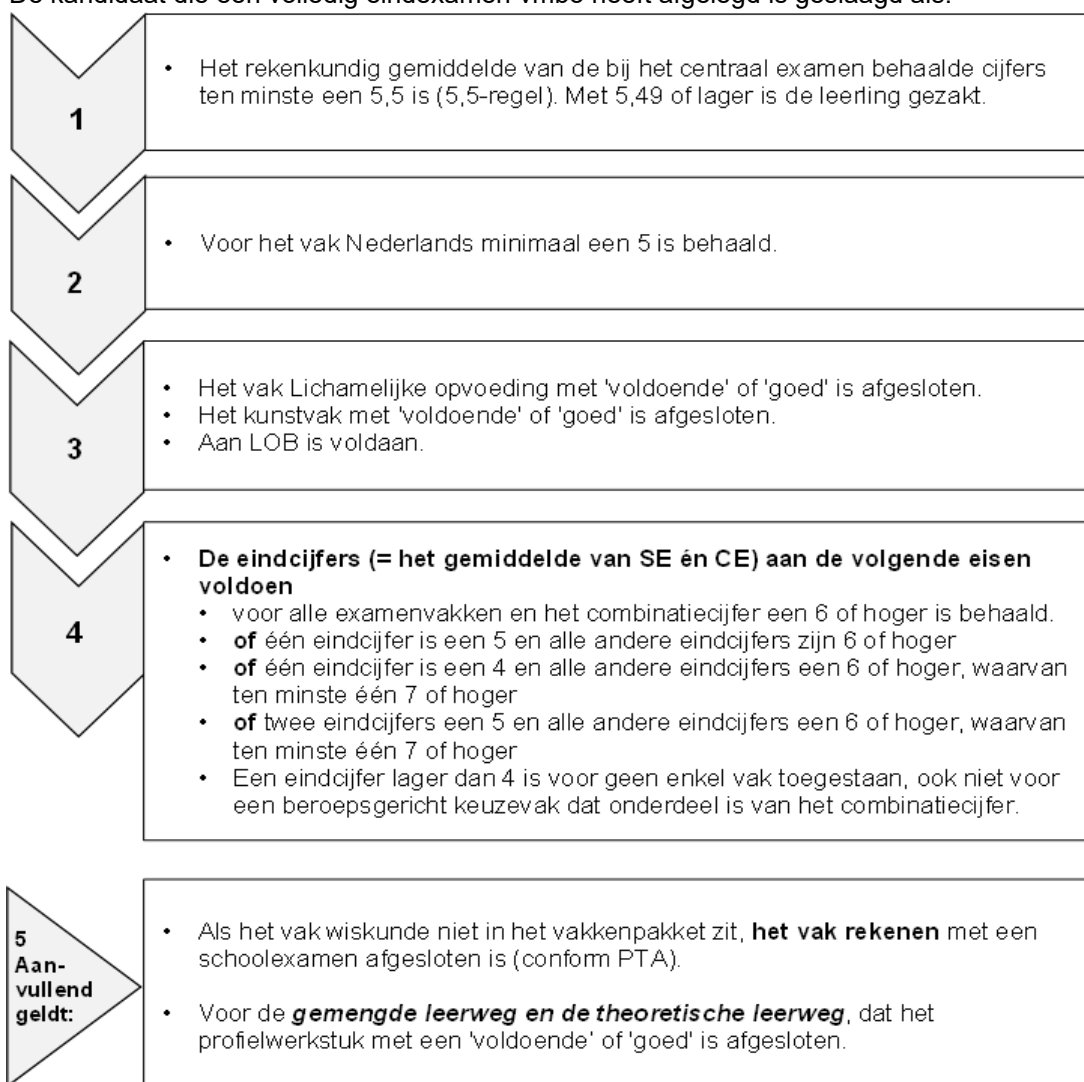
[Artikel 3.32 Uitvoeringsbesluit wvo 2020]

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. Het eindcijfer voor een vak wordt bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen.
Als de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal als het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en als dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond (bijvoorbeeld 7,45 wordt 7 en 7,52 wordt 8).
3. Als voor een vak alleen een schoolexamen is afgenomen en geen centraal examen geldt, is het cijfer voor het schoolexamen ook het eindcijfer. Berekening van dit cijfer is in het pta opgenomen.

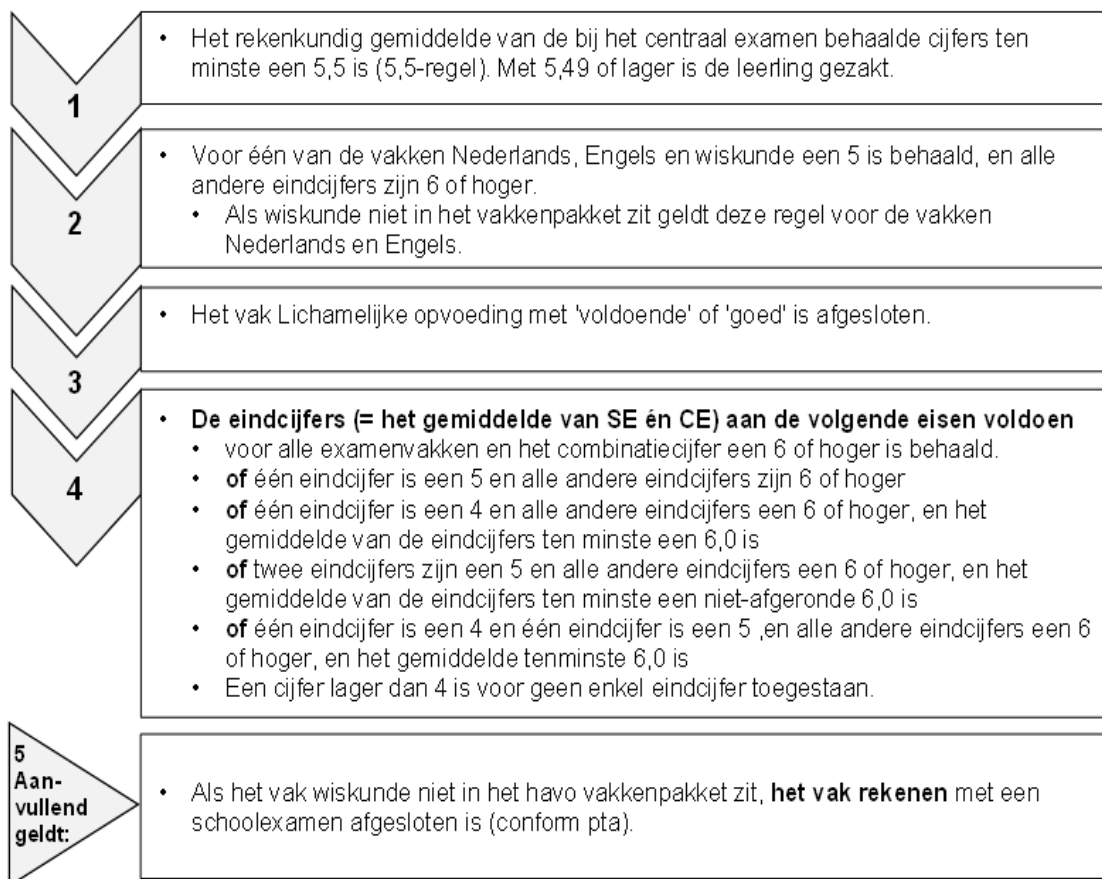
Artikel 5.2 Vaststelling en uitslag eindexamen

[Artikel 3.1, 3.2, 3.3, 3.8, 3.33, 3.34 Uitvoeringsbesluit wvo 2020]

1. De directeur en de examensecretaris stellen de uitslag vast met inachtneming van het bepaalde in lid 3 en lid 4.
2. De directeur en de examensecretaris stellen uit alle eindcijfers van de vakken waarin de kandidaat examen heeft afgelegd een lijst op, zodanig dat de op deze lijst vermelde vakken een eindexamen vormen als bedoeld in het Uitvoeringsbesluit wvo 2020.
3. De kandidaat die een volledig eindexamen vmbo heeft afgelegd is geslaagd als:

4. De kandidaat die een volledig eindexamen havo of vwo heeft afgelegd is geslaagd als:

5. Zodra de uitslag volgens lid 3 en 4 is vastgesteld, deelt de directeur deze samen met de eindcijfers aan iedere kandidaat mede. Hij maakt daarbij melding van het bepaalde in [Artikel 5.3 Herkansing centraal examen](#).

Artikel 5.3 Herkansing centraal examen

[Artikel 3.38, 3.39 en 3.56 Uitvoeringsbesluit wvo 2020]

- De kandidaat, geslaagd of gezakt, heeft het recht deel te nemen aan herkansing van het centraal examen in één vak dat deel uitmaakt van het schriftelijk of digitaal centraal examen en bij de bepaling van de uitslag is betrokken.
- Vmbo basisberoepsgericht en vmbo kaderberoepsgericht leerweg kandidaten kunnen naast een avo vak, ook het cspe herkansen. Herkansing van het cspe bestaat uit het opnieuw afleggen van deze toets of van een of meer onderdelen daarvan.
- Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
- De kandidaat doet een schriftelijk verzoek tot herkansing aan de directeur vóór een door de directeur te bepalen dag en tijdstip.
- Door het vragen van een herkansing wordt de uitslag een voorlopige uitslag.
- Terugvaloptie. De regeling in geval van herkansing op eigen niveau na centraal examen op een hoger niveau, is in [Artikel 6.7 Maatwerk](#) opgenomen.
- Vervroegd centraal examen:** Een leerling die vervroegd examen doet (versneller), mag in het schooljaar van het vervroegd examen een (1) vak herkansen in het centraal examen. Als de leerling het vervroegd examen herkanst, kan het jaar daarop geen herkansing van het centraal examen meer gedaan worden. Per school kunnen er specifieke regels gelden.
- Gespreid centraal examen:** Een leerling die gespreid examen doet, mag in zowel het eerste als in het tweede schooljaar van het gespreid examen een (1) vak herkansen in het centraal examen.

Artikel 5.4 Diploma en cijferlijst

[Artikel 3.40, 3.42, 3.44, 3.46 Uitvoeringsbesluit wvo 2020]

1. De directeur reikt aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd een lijst uit waarop zijn vermeld:
 - de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen;
 - het vak of de vakken;
 - voor havo en vwo: het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk;
 - voor vmbo-tl en vmbo-gl: het thema en de beoordeling van het profielwerkstuk;
 - de beoordeling van het vak lichamelijke opvoeding en het vak ckv;
 - de beoordeling van de maatschappelijke stage, als deze onderdeel is van het eindexamen en beoordeeld is met «voldoende» of «goed»;
 - de eindcijfers voor de examenvakken;
 - de uitslag van het eindexamen.
2. De directeur reikt aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat een diploma uit, waarop het profiel of de leerweg is vermeld die bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken.
3. In overeenstemming met artikel 3.51 van het Uitvoeringsbesluit wvo 2020 worden geen duplicaten van diploma's en cijferlijsten verstrekt.
4. Als een kandidaat examen heeft afgelegd in meer dan het voorgeschreven aantal vakken worden de eindcijfers van de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken vermeld op de cijferlijst, tenzij de kandidaat daartegen bezwaar heeft.
5. Het eindcijfer voor het vak rekenen van vmbo en havo kandidaten die geen wiskunde in hun vakkenpakket hebben, wordt op een bijlage bij de cijferlijst opgenomen.
6. De directeur en de examensecretaris van het eindexamen tekenen de diploma's en de cijferlijsten.

Artikel 5.5 Judicium cum laude

[Artikel 3.48 (vmbo), artikel 3.47 (havo en vwo) Uitvoeringsbesluit wvo 2020]

vmbo-gl en vmbo-tl

Aan het diploma voor vmbo-gl en vmbo-tl wordt het judicium 'Cum laude' toegevoegd als:

- het gemiddelde voor de eindcijfers in het gemeenschappelijk deel, het profieldeel en het hoogste cijfer uit het vrije deel minimaal een 8,0 is
- geen cijfer lager is dan een 6.

Eventuele extra vakken worden buiten beschouwing gelaten.

vmbo-b en vmbo-k

Aan het diploma voor vmbo-b en vmbo-k wordt het judicium 'Cum laude' toegevoegd als:

- het gemiddelde voor de eindcijfers voor het profielvak, de twee algemene vakken van het profieldeel en het eindcijfer minimaal een 8,0 is
- geen cijfer lager is dan een 6.

Eventuele extra vakken worden buiten beschouwing gelaten.

havo

Aan het diploma voor havo wordt het judicium 'Cum Laude' toegevoegd als:

- het gemiddelde van alle (afgeronde) eindcijfers een 8,0 of hoger is;
- voor alle vakken minimaal een 6 behaald is;

Het combinatiecijfer wordt als één geheel gezien.

Als een leerling meer vakken heeft dan het minimale aantal, telt alleen het hoogste cijfer in de vrije ruimte mee voor de cum laude-bepaling.

vwo

Aan het diploma vwo wordt het judicium 'Cum Laude' toegevoegd als:

- het gemiddelde van alle (afgeronde) eindcijfers een 8,0 of hoger is;
- voor alle vakken minimaal een 7 behaald is;

Het combinatiecijfer wordt als één geheel gezien.

Als een leerling meer vakken heeft dan het minimale aantal, telt alleen het hoogste cijfer in de vrije ruimte mee voor de cum laude-bepaling.

Artikel 5.6 Voorlopige cijferlijst

[Artikel 3.49 Uitvoeringsbesluit wvo 2020]

1. Als de kandidaat een centraal examen of een afsluitend schoolexamen in één of meer vakken heeft afgelegd in het voorlaatste leerjaar en vervolgens de school verlaat zonder het eindexamen te voltooien, verstrekt de directeur hem een voorlopige cijferlijst met de behaalde eindcijfers, voor zover deze niet op grond van [Artikel 4.2 Centraal examen in eerder leerjaar, lid 5](#) zijn vervallen. De voorlopige cijferlijst wordt ook verstrekt aan de kandidaat die het gespreid centraal examen, bedoeld in [1.Artikel 6.5 Spreiding voltooiing eindexamen](#), aflegt en vervolgens de school verlaat zonder het eindexamen te voltooien.
2. Op de voorlopige cijferlijst worden vermeld:
 - het vak of de vakken waarin de kandidaat centraal examen heeft afgelegd;
 - het cijfer van het schoolexamen;
 - het cijfer van het centraal examen;
 - het eindcijfer voor het vak;
 - de aantekening of gebruik is gemaakt van de herkansingsmogelijkheid als bedoeld in [Artikel 5.3 Herkansing centraal examen](#).
3. Als de kandidaat een afsluitend schoolexamen heeft afgelegd wordt de beoordeling of het cijfer daarvan vermeld op de voorlopige cijferlijst.
4. De Minister stelt het model van de voorlopige cijferlijst vast.
5. Aan de voorlopige cijferlijst kunnen geen rechten meer worden ontleend met ingang van het moment waarop aan de kandidaat ook een cijferlijst als bedoeld in [Artikel 5.4 Diploma en cijferlijst, lid 1](#), is uitgereikt die ten minste de eindcijfers van de voorlopige cijferlijst omvat.

Artikel 5.7 Certificaten vmbo

[Artikel 3.50 Uitvoeringsbesluit wvo 2020]

1. De directeur reikt aan de definitief voor het eindexamen afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor een of meer vakken van zijn laatst afgelegde vmbo eindexamen een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald, een certificaat uit.
2. Op het certificaat staat in ieder geval het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald, het voor dat vak of die vakken behaalde eindcijfer, de cijfers behaald voor het schoolexamen en voor het centraal examen daarin, de soort van school waaraan het examen heeft plaatsgevonden, en ook de datum waarop de uitslag van het examen is vastgesteld.
3. Op het certificaat staat ook de beoordeling voor het profielwerkstuk, ckv en lichamelijke opvoeding, als deze zijn beoordeeld met 'voldoende' of 'goed'.

Deel VI Overige bepalingen

Artikel 6.1 Ontheffing van het volgen van onderwijs in lichamelijke opvoeding

[Artikel 2.33 lid 4 Wet voortgezet onderwijs 2020]

1. Aan een kandidaat kan, na overleg met de kandidaat en, als de kandidaat minderjarig is, met zijn ouder(s)/verzorger(s), ontheffing verleend worden van het volgen van het onderwijs in lichamelijke opvoeding (LO), als de kandidaat vanwege diens lichamelijke gesteldheid niet in staat is dit onderwijs te volgen.
2. Samen met medische onderbouwing door een arts, dient deze ontheffing door de leerling, ouder(s)/verzorger(s) bij de directeur aangevraagd te worden.
3. Als een ontheffing wordt toegekend krijgt de leerling geen cijfer voor het vak LO.
4. Ontheffing geldt in principe voor één schooljaar.
5. Van de verleende ontheffing en de gronden waarop de ontheffing verleend is, wordt de inspectie door de school in kennis gesteld.

Artikel 6.2 Rekenen / wiskunde

[Artikel 10.3 Uitvoeringsbesluit wvo 2020]

1. Kandidaten vmbo of havo die bij uitzondering geen wiskunde in het vakkenpakket hebben, krijgen een apart schoolexamen rekenen.
2. Het eindcijfer telt niet mee bij de uitslagbepaling van het eindexamen vmbo en het eindexamen havo.
3. Het eindcijfer voor rekenen wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst vmbo of havo.
4. Voor kandidaten met wiskunde in het vakkenpakket zijn de rekenvaardigheden onderdeel van de schoolexamen toetsing voor wiskunde.
5. Dit artikel vervalt op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Artikel 6.3 Toegestane hulpmiddelen

1. Voor de hulpmiddelen die gebruikt mogen worden bij het examen wordt de *Regeling toegestane hulpmiddelen voor de centrale examens vo* toegepast.
2. In tegenstelling tot het eerste lid in dit artikel, kan in het pta waar van toepassing, vak specifieke toegestane hulpmiddelen opgenomen zijn, en afgeweken worden van de Regeling toegestane hulpmiddelen voor de centrale examens vo.
3. De regeling is per examenjaar te vinden op www.examenblad.nl. De url link <https://www.examenblad.nl/onderwerpen/hulpmiddelen-centrale-examens>).

Artikel 6.4 Afname van examens met behulp van de computer

1. Bij de schoolexamens en centrale examens kan, na goedkeuring van de directeur, de computer (een door school verstrekte zogenoemde toetslaptop) als schrijfgereedschap worden gebruikt.
2. Op de in lid 1 bedoelde computer zijn alleen de volgende programma's actief: Kurzweil of Claroread en Word. Eventuele vakspecifieke programma's zijn in het vak-pta aangegeven. Gebruik van internet is niet toegestaan.
3. Bij gebruik van andere dan in het vorige lid genoemde programma's en/of van andere niet toegestane hulpmiddelen is [Artikel 1.5 Onregelmatigheden](#) van toepassing.
4. De spellingcontrole mag gebruikt worden bij centrale examens waarbij de spelling niet wordt beoordeeld.
 - a. Als de computer als schrijfgerei wordt ingezet bij de centrale examens Nederlands dient de spellingcontrole bij niet-dyslectische kandidaten uitgeschakeld te zijn.
 - b. Aan kandidaten met een deskundigenverklaring omtrent dyslexie mag het gebruik van spellingcontrole wel worden toegestaan.
5. Het, bij de examensecretaris aanvragen van gebruik van de computer als schrijfgerei tijdens het centraal examen, moet **vóór 1 april** plaatsvinden.
6. Aanvraag voor gebruik van de computer (een door school verstrekte zogenoemde toets laptop) als schrijfgerei tijdens het schoolexamen, moet **uiterlijk 2 weken vóór** het betreffende schoolexamen plaatsvinden bij de directeur.
7. Bij een aantal vakken is de computer een verplicht instrument.
8. Als bij het maken van een schoolexamen en/of centraal examen, de computer als hulpmiddel/schrijfgerei is ingezet, wordt het gemaakte examenwerk uitgeprint, gecontroleerd door de kandidaat en ondertekend.

Artikel 6.5 Spreiding voltooiing eindexamen

[Artikel 3.56 Uitvoeringsbesluit wvo 2020]

1. In bijzondere omstandigheden (zoals langdurige ziekte en van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheden) tijdens het laatste examenjaar, kan de examensecretaris namens de directeur, de inspectie gehoord hebbende, toestaan dat een kandidaat gespreid examen doet.
2. Gespreid examen houdt in dat het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daaropvolgende schooljaar wordt afgelegd. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.
3. Voorwaarde is dat de leerling het volledige vak-pta heeft afgerond van het cohort waarin het examen wordt afgenomen.
4. De examensecretaris geeft zijn in het eerste lid bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan de directeur afwijken van de eerste volzin ten behoeve van een kandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.
5. [Artikel 5.3 Herkansing centraal examen](#) is ten aanzien van de kandidaat van toepassing in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid eindexamen, met dien verstande dat het in dat artikel bedoelde recht in het eerste schooljaar ontstaat nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het eindexamen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.
6. De vaststelling van de uitslag is zoals vermeld in [Artikel 5.2 Vaststelling en uitslag eindexamen, lid 1 en 2](#).
7. De directeur en de examensecretaris stellen op verzoek van de kandidaat de uitslag van het eindexamen al aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen vast, met overeenkomstige toepassing van [in Artikel 5.2 Vaststelling en uitslag eindexamen, lid 1 en 2](#).

Artikel 6.6 Afwijkende wijze van examineren / ondersteuningsbehoefte

[Artikel 3.54, 3.55 Uitvoeringsbesluit wvo 2020]

1. De directeur kan toestaan dat een kandidaat met een beperking het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd, met dien verstande dat aan de overige bepalingen van het Uitvoeringsbesluit wvo 2020 wordt voldaan. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
 - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake kundige psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld,
 - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
 - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel als de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
 - d. Zie ook het dyslexieprotocol van de school.

Onvoldoende beheersing Nederlandse taal

3. De directeur kan vanwege onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of op grond van het Uitvoeringsbesluit wvo 2020 ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
 - a. het vak Nederlandse taal en literatuur;
 - b. het vak Nederlandse taal;
 - c. enig ander vak waar het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is
4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek van de Nederlandse taal. Zie voor meer informatie over toegestane hulpmiddelen www.examenblad.nl.
5. Van elke afwijking op grond van het eerste en het derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.
6. Het College voor Toetsen en Examens (CvTE) publiceert jaarlijks een brochure over de mogelijkheden voor kandidaten met een ondersteuningsbehoefte bij centrale examens in het voortgezet onderwijs. De brochure verschijnt in september en is geldig voor de centrale examinering direct daarop volgend. De actuele brochure is te raadplegen op www.examenblad.nl.

Artikel 6.7 Maatwerk

[Artikel 2.53 en 2.56 Wet voortgezet onderwijs 2020, Artikel 3.4 t/m 3.9 Uitvoeringsbesluit wvo 2020]

1. *Vervroegd examen / versnellers (artikel 2.56, vierde lid)*
 - a. Een kandidaat kan in een voorexamenjaar bij de directeur een verzoek indienen om voor een of twee vakken vervroegd examen te mogen doen. Dit noemen we versnellen.
 - b. Na overleg met de betreffende vakdocent(en) worden in een gesprek met kandidaat en zijn ouder(s)/verzorger(s), de gemaakte afspraken schriftelijk vastgelegd. Als het nodig is wordt, afhankelijk van de voortgang van betreffende kandidaat, een individueel vak-pta opgesteld.
 - c. Als een kandidaat als bedoeld in lid 1a niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten. In deel III van dit reglement zijn, als van toepassing, per school nadere regels opgenomen.
2. *Extra vakken (artikel 2.53 Wet voortgezet onderwijs 2020 en artikel 3.4 t/m 3.8 Uitvoeringsbesluit wvo 2020)*

In overleg met de school kunnen leerlingen in extra vakken examen afleggen. Een examen als bedoeld in de eerste volzin heeft geen betrekking op vakken die overeenkomen met vakken die onderdeel zijn van het eindexamen waarop deze extra vakken een aanvulling zijn.
3. *Examen op een hoger niveau (artikel 3.9 Uitvoeringsbesluit wvo 2020)*
 - a. Een kandidaat kan in het voor-examenjaar bij de directeur een verzoek indienen om voor een of meerdere vakken examen op een hoger niveau dan waar hij op ingeschreven staat te doen.

Hierbij dient tenminste een (1) vak van de schoolsoort of leerweg van inschrijving tot de voorgeschreven eindexamenvakken te behoren.

 - Een kandidaat kan een vak op hoger niveau volgen als er in het voorexamenjaar, binnen drie maanden na de start van het schooljaar een positieve beslissing is genomen.
 - Deze kandidaat moet dan voldoen aan het dan geldende pta van het hoger niveau.
 - Na overleg met de betreffende vakdocent(en) wordt in een gesprek met kandidaat en diens ouder(s)/verzorger(s), de gemaakte afspraken schriftelijk vastgelegd.
 - b. In geval van een positieve beslissing volgt de kandidaat het vak-pta van het hogere niveau welke behoort bij het cohort waarin de leerling schoolexamen en centraal examen doet.

Terugvaloptie

 - Als een kandidaat op een hoger niveau dan zijn eigen niveau het centraal examen heeft gedaan, mag hij zonodig het vak op eigen niveau herkansen.
 - Deze herkansing telt niet mee als normale herkansing, maar mag extra.
 - Uitgangspunt is dat het SE-cijfer van het hogere niveau gehandhaafd blijft voor de berekening van het eindcijfer op het eigen niveau.
 - Eventuele discrepanties in het pta dienen vooraf aan het centraal examen weggewerkt te worden. In het pta van het betreffende vak is dit vooraf voor deze kandidaat aangegeven.
4. *Overstappers*

In uitzonderlijke gevallen kan het in de bovenbouw voorkomen dat een kandidaat van schoolsoort verandert. In dat geval dient de afdelingsleider uiterlijk in februari, een overstap aanvraag in bij de directeur. Eventuele bijzonderheden zijn per school in deel III van het examenreglement opgenomen.
5. *Zij-instromers*

Voor zij-instromers wordt een apart individueel pta opgesteld, zodat zij alsnog kunnen voldoen aan de exameneisen die de school heeft gesteld in het pta dat behoort bij de schoolsoort waar de kandidaat op instroomt.

Voor kandidaten die tussentijds in het examenjaar instromen (zij-instromers) is er voor een aantal vakken een apart 1-jarig pta, zodat zij alsnog kunnen voldoen aan de exameneisen van betreffende schoolsoort en schooljaar.

Een kandidaat van een school voor vwo, die in het bezit is van het diploma havo, start in vwo 5 voor alle vakken opnieuw met het behalen van cijfers. Zie voor eventuele aanvullende regels deel III van dit examenreglement.

Artikel 6.8 Bewaren centraal examenwerk en inzien examenwerk

[Artikel 3.31 Uitvoeringsbesluit wvo 2020]

1. Het werk van het centraal examen van de kandidaten wordt gedurende zes maanden na vaststelling van de uitslag bewaard ter inzage voor de kandidaat.
Na het verstrijken van de termijn van zes maanden wordt het werk vernietigd.
2. Na de bekendmaking van de uitslag van het centraal examen waarin het behaalde cijfer is vastgesteld, kan een examenkandidaat verzoeken om het gemaakte werk op school in te zien.
Er zijn twee soorten inzage:
 1. Inzien van het werk ter voorbereiding op een herexamen
 - a. De kandidaat vraagt aan vakdocent het werk te bespreken
 - b. De kandidaat bespreekt met de vakdocent het werk.
 2. Inzien van het werk na de definitieve uitslag
 - a. De kandidaat vraagt inzage van tevoren schriftelijk aan bij de examensecretaris.
 - b. De kandidaat vermeldt ook de reden van zijn verzoek.
 - c. Een minderjarige kandidaat kan verzoeken om een (1) ouder/verzorger aanwezig te laten zijn tijdens de inzage.
 - d. Het verzoek wordt door de directeur in samenspraak met de examensecretaris beoordeeld.
 - e. Het besluit wordt mondeling en schriftelijk aan de kandidaat medegedeeld.
 - f. Een inzage vindt plaats onder toezicht van in ieder geval de examensecretaris op een door hem te bepalen tijd, plaats en duur.
 - g. De corrector van het werk is niet aanwezig bij een inzage.
3. Het is de kandidaat niet toegestaan
 - a. aantekeningen op het werk te maken,
 - b. (delen van) het werk uit de ruimte mee te nemen,
 - c. met foto's of andere middelen het werk te kopiëren,
 - d. anderen dan de aanwezigen te betrekken bij de inzage.
4. Tijdens een inzage vindt geen discussie plaats over het toegekende aantal punten.

Artikel 6.9 Bewaartermijn schoolexamenwerk

1. Het schoolexamenwerk wordt zes maanden na de uitslag van het centraal examen bewaard.
Na afloop van deze periode wordt het werk vernietigd.
2. Het gemaakte schoolexamenwerk en de beoordelingen worden tot 6 maanden na de uitslag van het eindexamen bewaard, tenzij dit om praktische redenen onmogelijk of ongewenst is.
Ook de documenten die behoren bij de activiteiten in het kader van het handelingsdeel of praktijkopdracht worden bewaard.

Artikel 6.10 Slotbepalingen

1. In alle gevallen waarin dit reglement, het Uitvoeringsbesluit wvo 2020, de Wet voortgezet onderwijs 2020 niet voorzien, beslist de directeur na overleg met of melding aan de inspectie.
2. Als een bepaling in dit examenreglement strijdig is met een bepaling van de Wet voortgezet onderwijs 2020 of het Uitvoeringsbesluit wvo 2020, dan heeft de wet en/of het uitvoeringsbesluit voorrang.
3. De kandidaten worden zo spoedig mogelijk op de hoogte gesteld van eventuele wijzigingen die in dit reglement of in de afzonderlijke pta's worden aangebracht. Deze wijzigingen worden gemeld bij de inspectie.

Deel VII Bezwaar en beroep

Artikel 7.1 Bezwaar

[Artikel 2.63, 2.64 Wet voortgezet onderwijs 2020 en 3.59 Uitvoeringsbesluit wvo 2020]

1. In de volgende gevallen wendt een kandidaat zich tot de examensecretaris:

Uitvoering schoolexamen of centraal examen

- 1.1 De kandidaat heeft bezwaar tegen enig onderdeel van uitvoering van het schoolexamen.
- 1.2 De kandidaat heeft bezwaar tegen enig onderdeel van uitvoering van het centraal examen.

De kandidaat kan zich daarbij door een zelf aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan.

Bezwaar tegen cijfers en beoordelingen

- 1.3 De kandidaat twijfelt aan de beoordeling van een onderdeel van het schoolexamenwerk, en vindt na een gesprek met en een eventuele herziening door de vakdocent nog steeds dat er sprake is van onjuistheid.

Bezwaar tegen berekening eindcijfer

- 1.4 De kandidaat twijfelt aan de berekening van het eindcijfer van het schoolexamen, en vindt na een gesprek met en een eventuele herziening door de vakdocent nog steeds dat er sprake is van onjuistheid.

Schriftelijk verzoek

- a. Een verzoek met betrekking tot het in dit lid genoemde onder 1.1 t/m 1.4 dient door de kandidaat binnen 3 werkdagen, schriftelijk ingediend te worden bij de examensecretaris.
- b. De directeur neemt binnen 10 werkdagen na ontvangst van een verzoek een beslissing, nadat de betrokkenen zijn gehoord en deelt die mede aan de kandidaat.

Na deze termijnen is eventuele correctie van de toegekende cijfers of beoordelingen niet meer mogelijk.

2. Onvolkomenheden en geschillenregeling

- 2.1 Als getwijfeld wordt aan de juistheid van handelen omdat deze strijdig zou kunnen zijn met het examenreglement, kan de kandidaat binnen 5 dagen na het betreffende voorval of, als niet direct duidelijk, na constatering van het betreffende voorval, bezwaar aantekenen bij de directeur. Dit verzoek moet, als de kandidaat minderjarig is, ook ondertekend worden door zijn ouder(s)/verzorger(s). De directeur beslist binnen 10 werkdagen.
- 2.2 Als een kandidaat tijdens de afname van een schoolexamen onderdeel meent te worden benadeeld door onvolkomenheden zoals het uitvallen van een koptelefoon bij een luistertoets of een onjuistheid in de opgaven, dient hij dit direct te melden bij de surveillant.
- 2.3 Als een onvolkomenheid na afloop van het onderdeel wordt geconstateerd, dient de kandidaat dit binnen 2 werkdagen te melden bij de betrokken examiner.
- 2.4 Na de melding aan de surveillant of na afloop van de toets aan de examiner, wordt een onderzoek ingesteld en zo nodig maatregelen getroffen. De genomen maatregelen worden binnen 5 werkdagen schriftelijk door de directeur medegedeeld aan de kandidaat en bij minderjarigheid diens ouder(s) / verzorger(s).

3. Bezwaar tegen beslissing directeur op grond van [Artikel 1.5 Onregelmatigheden](#)

- 3.1 De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur zoals beschreven in [1 Artikel 1.5](#) van dit examenreglement in beroep gaan bij de commissie van beroep (zie [Artikel 7.2 Commissie van beroep](#)).
- 3.2 Bij het ingediende beroep moet een kopie van het besluit waartegen het beroep zich richt toegevoegd worden. De kandidaat zendt tegelijkertijd een afschrift van het beroepsschrift naar de directeur.

Artikel 7.2 Commissie van beroep

[Artikel 2,61 lid 1, 2.63, 2.64 Wet voortgezet onderwijs 2020 en artikel 3.58, 3.59 Uitvoeringsbesluit wvo 2020]

1. De Commissie van beroep is een commissie waar leerlingen en ouder(s)/verzorger(s), in beroep kunnen gaan tegen een besluit in overeenstemming met [Artikel 1.5 Onregelmatigheden](#).
2. De kandidaat die bezwaar wil maken tegen een besluit van de directeur als bedoeld in [Artikel 1.5 Onregelmatigheden](#), kan een administratief beroep instellen of een voorziening vragen bij de commissie van beroep voor vo eindexamens.
Het beroep dient, in overeenstemming met artikel 2.63 van de Wet voortgezet onderwijs 2020, binnen vijf dagen nadat de beslissing van de directeur, in overeenstemming met [Artikel 1.5 Onregelmatigheden](#), schriftelijk ter kennis van de kandidaat is gebracht, schriftelijk ingesteld te worden bij de Commissie van beroep. Bij het ingediende beroep moet een kopie van het besluit waartegen het beroep zich richt toegevoegd te worden. De kandidaat zendt tegelijkertijd een afschrift van het beroepsschrift naar de directeur.
3. De Commissie van beroep is als volgt samengesteld:
 - a. een directeur van één van de vo scholen binnen COG, niet zijnde de school waar het bezwaar over gaat;
 - b. een afdelingsleider vwo, havo, havo/vwo of vmbo, afhankelijk van de schoolsoort van de kandidaat, niet zijnde de school waar het bezwaar over gaat;
 - c. een kwaliteitsmedewerker van COG voortgezet onderwijs.
4. Het e-mailadres van de commissie van beroep is commissievanberoepvo@cog.nl.
5. De Commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst over het beroep tenzij zij de termijn met redenen heeft verlengd met ten hoogste twee weken.
6. Als een kandidaat in beroep gaat tegen een uitsluiting van (een gedeelte van) het schoolexamen of (een gedeelte) van het centraal examen, kan de kandidaat -in afwachting van de uitspraak van de commissie van beroep- aan nog volgende zittingen van het schoolexamen of het centraal examen deelnemen. Bij afwijzen van het beroep wordt deze deelname ongeldig.
7. De Commissie hoort zowel de kandidaat als de directeur. De kandidaat kan zich daarbij laten bijstaan door een zelf aan te wijzen meerderjarig persoon.
8. De Commissie beslist bij meerderheid van stemmen.
9. De Commissie is bevoegd om:
 - a. de beslissing van de directeur te bevestigen,
 - b. de beslissing van de directeur te vernietigen.

Als de Commissie de beslissing van de directeur vernietigt, is zij bevoegd andere strafmaatregelen op te leggen dan wel de zaak terug te verwijzen naar de directeur, teneinde, met inachtneming van haar uitspraak, andere maatregelen op te leggen.

10. De Commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen.
11. De Commissie zendt haar beslissing aan de examenkandidaat, en als de examenkandidaat minderjarig is, zijn ouder(s)/verzorger(s), en in afschrift aan de directeur en aan de inspectie.